No. 2521 Zaterdag 14 Mei 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voor elken regel meer 10 cts.

De blijde inkomste van Mgr. PETRUS INNOCENTIUS VERRIET.

We hebben ouden van dagen gesproken, die de intocht meegemaakt hebben van drie bisschoppen, maar een zegetocht als deze laatste van Mgr. Verriet hadden ze nog niet gezien.

Reeds vóór zes kwam Woensdagmorgen de rijk gepavoiseerde Venezuela, met pauselijke winpel in top, onder **het gelui van alle klokken der** Missie de haven binnen.

Kanonschoten ontbraken, maar de hemel zelf scheen in een zwaar onweer de komst van den nieuwen bisschop te willen aankondigen. Ondanks dit weer waren de plechtige H. H. Missen, die deze morgen in de stadskerken voor Mgr. Verriet werden opgedragen goed bezet.

Tijdig aan boord konden we na een korte begroeting van den nieuwen bisschop in een onderhoud met den Zeer Eerw. Pater Bartel eenige inlichtingen bekomen over de reis.

De Reis.

Deze had niet beter kunnen zijn. In Amsterdam waar de Graal in de laatste dagen nog een grootsche hulde gebracht had aan Mgr. waren bij het afscheid aan boord o.a. aanwezig, behalve familie en een groot aantal geestelijken, de directie der K.N.S.M. de oud-Gouverneurs Helffrich en Fruytier de hoofdaalmoezenier Noordman, de Hr. Küp, en de Hr. Co Levelt die zich indertijd bijzonder verdienstelijk gemaakt heeft voor het Tehuis der Curaçaoenaars.

Bijzonder was Mgr. te spreken over de zorgen die de K.N.S.M. en de etat major van de Venezuela voor den hoogen reiziger hebben over gehad. In Trinidad en Caracas heeft Mgr. bezoeken afgelegd bij den aartsbisschoppen en den Nuntius. In Puerto Cabello werd door het Gouvernement eenige moeilijkheden gemaakt bij het aan land gaan, die echter door de goede zorgen van den kapitein werden opgelost. Den laatsten Zondag werd de H. Mis aan boord bijgewoond door een veertigtal Curaçaoenaars, waarvan er ook verschillenden ter H. Tafel gingen.

De salon van de Venezuela was overvol met prachtbouquetten levende bloemen aangeboden o.a. door de Commision voluntaria, de katholieke Curaçaosche kolonie te Puerto Cabello en den Hr. John Pannefiek en van den kapitein der Venezuela. De bouquetten waren keurig gearrangeerd door Estela de Capriles.

In Puerto Cabello was Mgr. Verriet ook begroet geworden door de genoemde Commissie, waarvan de Spreker de Hr. Constan Cassiano Mgr. begroette in de volgende woorden in de landstaal.

Hoogwaardige Excellentie.

Met een van vreugde kloppend hart, hebben wij de blijde klokken gehoord van onzen kathedraal op den 13en November van het vorige jaar, die ons mededeelden het blijde nieuws, dat wij een nieuwen bisschop hadden in den persoon van onzen Zeer Eerw. Pater Verriet.

Gij Monseigneur, die ons zoozeer heb bemind met het hart van een vader en een priester, zijn zending waardig, Gij alleen kunt beseffen de blijheid van ons Curaçaosche volk, bij het nieuws van uwe benoeming tot Apostolisch Vicaris.

Is het te verwonderen, dat het Curaçaosche volk zich verheugt over die gelukkige uitverkiezing van hem, die meermalen openlijk getuigd heeft dat Curaçao zijn tweede vaderland was, en hij hier wilde werken, tot hij niet meer kon.

Uw edel karakter, uw nederigheid en eenvoud hebben U deze benoeming waardig gemaakt.

Al zijn hoop had het Curaçaosche volk gesteld in Gods wijsheid, met het vurige verlangen dat Pater Verriet zou worden uitgekozen het te besturen.

Vox populi Vox Dei.

God in zijn groote goedheid en oneindige barmhartigheid heeft het gebed verhoord en een waardige opvolger gegeven van onzen onvergetelijken Mgr. Vuylsteke.

Wij zijn overtuigd Monseigneur, dat uw werken en strijden tot het welzijn van ons volk, alleen geschiedt om te dienen de Goddelijke Zaligmaker en tot zijn meerdere glorie.

Toch blijft er voor ons een plicht over, weshalve Ge ons hier rondom u ziet.

Het is om het Curacaosehe volk te vertegenwoordigen en in zijn naam hulde te brengen aan den grootsten weldoener, die thans het hoogste ambt bekleed in ons kerkelijk bestuur.

Neem dit van ons aan Mgr. en beschouw ons als de herauten van een trouw en nederig volk, dat U zijn hartelijk en nederig welkom biedt in onze Caraibische Zee, en die U willen geleiden naar dat kleine eiland, waar zooveel armen en harten openstaan om U te ontvangen.

Wij weten Monseigneur dat de adel van Uw karakter, Uw nederigheid en de eenvoud van uw groot hart, de schitterendste gaven zijn van Uw persoon, bloemen die steeds hun geur bewaren en niet verwelken.

Ontvang toch monseigneur deze bloemen als een bewijs van de vriendschap en trouw van uw volk. Zij kunnen hun kleur en geur verliezen: zij kunnen verwelken.

Maar toch zijn we overtuigd, dat zij zullen zijn een eenvoudig levende herinnering, die in plaats zal vinden daar, waar het Curaçaosche volk reeds lang een bijzondere ptaats bezit: in Uw hart.

Tegen 8 uur was de Commissie van ontvangst aan boord gegaan en werd Mgr. gekleed in cappa magna, door genoemde Commissie bij monde van den Heer B. van der Veen Zeppenfeldt verwelkomt, waarna de commissieleden werden voorgesteld en ook de begroeting plaats had met de paters.

Tegen half negen ging het gezelschap van boord wat door den Kapitein werd aangekondigd met drie stooten op de stoomfluit, terwijl de klokken der stadskerken luiden. Beneden stond de eerewacht opgesteld van de jongens van het St. Thomascollege met zwierige, kleurige vlaggen

De Intocht.

De stoet werd nu opgesteld onder het spelen van de muziek van Scherpenheuvel, die om 8 uur de banda Exelsior had afgelost die vanaf 7 uur op de Westwerf gespeeld had.

Voorop ging een auto met twee bloemenmeisjes, de dames Jeanette Goilo en Arabella maduro.

Dan volgden 20 jongens van het St. Thomascollege in uniform met vlaggen in verschillende kleuren en met toepasselijke teksten. De eerste dezer jongens droeg op een vlag het wapen van den nieuwen bisschop. Deze groep ging onmiddelijk vooraf aan de auto waarin Mgr. Verriet gezeten was, naast de Hr. Zeppenfeldt en de Secretaris Pater Wahlen.

Hierachter kwamen weer 20 leerlingen van het St. Thomascollege in uniform en met vlaggen.

Verders de auto's met de geestelijkheid en de leden der Commissie van ontvangst, met weder 20 leerlingen van het college. En ten slotte de leden van de commissie welke Mgr. hadden afgehaald van Puerto Cabello.

De stoet ging van de Havenstraat, langs Hoogstraat, Belvederestraat, Witteweg en Niewindtstraat.

Het was een menschenmenigte aan de Westwerf, zooals we maar zelden hebben aanschouwd, en die bleef volgen tot de stoet de kerk bereikt had.

De politie had handen vol werk, maar hun optreden was boven alle lof, regelend en toch de menschen niet stootend.

Bij de kerk van de H. Familie in de Niewindtstraat stonden de jongens en meisjes der scholen opgesteld aan weerszijden van den weg, met vlagjes en palmen, die onder het voorbijtrekken van den stoet, zongen *Limburg, mijn vaderland*, welke zang begeleid werd door de banda Excelsior.

Aan het begin en het eind der Niewindtstraat, bij de Roodeweg en Witteweg stonden eerebogen opgesteld, evenzoo aan de Havenstraat.

Zij droegen als opschriften: Het heele volk roept U welkom toe, in uw tweede vaderland; en Gij zijt onze hoop, onze trots, onze glorie.

Bij den ingang van het hospitaal, stonden alle zusters opgesteld en zoo gevolgd door een ontzettende menigte kwam de stoet voor de kathedraal. Hier had Kapitein Antheunissen in groot tenue zelf, de leiding. De commissarissen van orde stonden hier Mgr. op te wachten en voorafgegaan door strooisters en de banieren der verschillende corporaties met hun vertegenwoordigers schreed Mgr. onder een boog van vlaggen naar de ingang van de Kerk.

In de kerk.

Hier werd hij afgehaald door den Hoog. Eerw. Provicarius Pater M. van den Elzen met assistentie der geestelijkheid, en werd volgens het ritueel aan Monseigneur achter in de kerk wierook en wijwater aangeboden, alsmede het evangelieboek.

Door een dichte menigte schreed Mgr. naar voren. In de eerste banken hadden de autoriteiten plaats genomen. We merkten hier op de vertegenwoordigers der verschillende kerkgenootschappen, alle wereldlijke en hoogere ambtenaren, de land- en zeemacht en de leden van het diplomatieke corps, en de vertegenwoordigers der groote maatschappijen.

Het koor zong onderwijl onder leiding van Fr. Candidus zeer verdienstelijk het Ecce sacerdos magnus van Jos Kreitmaier.

De geestelijkheid nam plaats in het priesterkoor, waar ook Z.E. de Gouverne met echtgenoote en adjudant een plaats hadden.

Pater Wahlen las hierna de benoemingsbul voor van Z. H. Paus Pius XI; waarna de intronisatie volgde met assistentie van den Hoog Eerw. Pater Vicarius M. van den Elzen als celebrans en de Paters Smit en Euwens als diaken en subdiaken. Mgr. werd nu met de pontificalia bekleed en bewierookt, waarna alle paters Z. E. de Gouverneur en de leden der ontvangstcommissie tot den ringkus werden toegelaten.

Na afloop hiervan sprak de Hoog. Eerw. pater van den Elzen de volgende rede.

Hoogwaardigste Excellentie Mgr. Excellentie, beminde Geloovigen Geachte genoodigden.

Het is vandaag een blijde dag voor de Katholieke Geestelijkheid en voor het geheele Katholieke Volk van Curaçao. Het is bijna twee jaar geleden, dat het heengaan van onze beminde en alom hooggewaardeerde Bisschop Mgr, Vuylsteke z. g. het geheele Katholieke Volk in rouw hulde, want door zijn heengaan verloren wij een allerbeste Vader die zijn Kinderen beminde en voor hun welzijn zich zelve opofferde,

Maar vandaag is het een dag van blijde vreugde voor ons, omdat wij Hoogwaardigste Excellentie, Mgr. in U heden begroeten onzen nieuwen Vader, die reeds door zijn jarenlang verblijf onder ons, getoond heeft een Vader te zullen zijn, een Vader die alles voor zijn kinderen overheeft.

Vijf maanden geleden, den 13den November werd hier met geestdrift het blijde bericht ontvangen, dat Onze Heilige Vader de Paus, U benoemd had tot Apostolisch Vicaris van Curaçao. Wij allen zagen met verlangen uit naar den dag, waarop wij U in ons midden zouden mogen ontvangen. En die dag is nu aangebroken. Vandaag huldigen wij U als den drager van Gods gezag.

Wij huldigen u als Prins der Katholieke kerk, aan Wien door Zijne Heiligheid den Paus het Apostolisch Vicariaat van Curaçao is toevertrouwd, Wij begroeten U als onzen Vader, die het lief en leed met zijn Kinderen deelen zal.

Ontvang dan, Hoogwaardigste Excellentie Mgr, onze Hulde, onze eerbied, onze gehoorzaamheid. Wij weten, dat God een zware taak op uwe schouders heeft gelegd, maar door ons gebed en door onze gedrag zullen wij trachten die taak te verlichten. In naam van de Geestelijkheid en in naam van de Katholieke bevolking van Curaçao spreek ik den wensch uit, dat Uw Geestelijk bestuur door God zal gezegend worden, opdat het rijke vruchten voortbrengen voor Kerk en Maatschappij.

Hierop antwoordde Mgr. VERRIET:

Excellentie, Beminde Geestelijken, Heeren leden van den Raad van Bestuur en Koloniale Raad, leden van het corps diplomatique en andere autoriteiteiten. Bemind volk van Curaçao.

Ik dank U ten zeerste voor de groote eer ons aangedaan, om deze plechtigheid met uwe tegenwoordigheid te vereeren. Dankbaar ben ik, niet alleen, omdat ik dit beschouw als een bewijs van sympathie voor mijn persoon, maar ik beschouw dit ook als een bewijs van waardeering voor het schoone beschavingswerk, wat door Nederlandsche priesters in dit gebiedsdeel wordt verricht. De welvaart van een volk wordt niet beter gewaarborgd en het welzijn niet beter bevorderd dan wanneer civiele en kerkelijke autoriteiten samenwerken.

Uwe tegenwoordigheid waarborgt die samenwerking. Ik breng U daarvoor dank, dank ook namens de geestelijkheid en ons katholieke volk, want er is geen schooner ideaal dan een volk beter te maken en het voort te stuwen op den weg der beschaving.

[illegible]n bemind volk van Curaçao.

Disiderio desideravi; met een groot verlangen heb ik naar u verlangd. Ik was ver van U verwijderd, maar steeds gingen mijne gedachten uit naar mijn dierbaar volk, aan wie ik de liefde van mijn hart verpand heb. Als eenvoudig missionaris ging ik een jaar geleden van U weg. Niets zou mij liever geweest zijn, dan als gewoon missionaris weer onder u terug te keeren. Maar de Goddelijke voorzienigheid heeft anders beslist. God heeft gewild, dat ik U voor zou gaan op den weg van uw tijdelijk en eeuwig geluk.

Door Gods barmhartigheid en den gunst van den Apostolischen stoel werd ik uitverkoren om uw bisschop te worden en werd mij op de schouders gelegd een last en de zware verantwoordelijkheid voor uw geestelijk en tijdelijk heil. Wanneer ik eenmaal voor Gods rechterstoel staan zal mij door God de vraag gesteld worden; Wat hebt gij gedaan voor de jeugd? Wat hebt gij gedaan voor de zieken, voor de armen? Wat hebt ge gedaan voor de versterking van het geloof in het familieleven? Wat om het volk godsdienstig en maatschappelijk beter te maken.

Een zware verantwoordelijkheid rust op mij, maar waarbij ik ook op veel steun mag rekenen.

Gods barmhartigheid zal mij steunen maar verder ook de gratia apostolicae Sedis. Toen ik enkele weken geleden voor Z. H. den Paus te Rome lag neergeknield voelde ik de zwaarte van het kruis wat op mijn schouwders drukte. Maar toen de Paus zijn zegenende hand uitstrekte en voor mijn persoon, en voor mijn werk, voor mijn religieuzen en volk, voor allen die medewerken aan de beschaving van ons volk, voelde ik mij sterk om het kruis te dragen

Verder zal ik steun vinden in uw aller liefde. Sinds den dag mijner benoeming heb ik overvloedige bewijzen ontvangen van uw meeleven. Gij hebt gebeden op den dag der wijding. Gij zult voor mij blijven bidden.

Aanvaardt dan op dezen dag de zegen des Pausen, mijn bisschoppelijken zegen en mijn dankbaarheid. Aanvaardt de liefde van mijn hart voor alles wat gij voor mij hebt gedaan.

Met liefde aanvaard ik het Bestuur van dit Vicariaat. Moge het onder den zegen van den Allerhoogste en van Maria steeds bloeien en groeien in godsdienstig leven.

Moge God en Maria den zegen doen nederdalen tot glorie van Zijn Naam, tot bloei van Kerk, Land en Volk, tot heiliging van mijzelf en van allen die aan mijne zorgen zijn toevertrouwd.

Na deze zeer indrukkende en schoone rede, zong het koor het plechtige vierstemmige Te Deum van Aug. Wiltberger.

Tot Slot gaf Mgr. zijn bisschoppelijken zegen, en terwijl het koor het vierstemmige Jubilate Deo zong van J. Kaspar Aiblinger verliet de bisschop met de geestelijkheid het kerkgebouw.

Door een dichte menschenmenigte ging Z. D. H. nu naar zijn woning op het Brionplein, waar de eerewacht der schooljongens met hun vlaggen stonden opgesteld en de groote menigte eerbiedig den nieuwen bisschop begroette, toen deze op het balcon verscheen.

De Receptie.

Intusschen liep het huis vol voor de receptie. Hier ontmoetten we weer dezelfde autoriteiten als in de Kerk.

De Hr. B. van der Veen Zeppenfeldt trad nu naar voren tot het houden van de volgende rede:

Monseigneur, Hoogeerwaarde Pater Vicaris, Zeer Eerwaarde Paters, Eerwaarde Fraters, Dames en Heeren:

Bijeengekomen om Monseigneur Petrus Innocentius Verriet, onzen pas benoemden Bisschop, te huldigen, verwijlt onze eerste gedachte, dit kan immers niet anders, bij de rij der Bisschoppen, die U, Hoogwaardige Excellentie zijn voorgegaan; in het bijzonder bij hem den die den 4de Augustus 1930 ons ontvallen is, bij Uwen onmiddellijken voorganger Monseigneur Vuylsteke.

En dan is het van zelfsprekend, dat wij aan zijne nagedachtenis eerbiedige hulde en diepgevoelden dank brengen voor al het goede, dat door zijn bemiddeling hier in dit Vicariaat is tot stand gekomen.

Dezelfde woorden, die Z.D.H. sprak bij de onthulling van het monument van Monseigneur Niewindt zaliger, zijn ook op hem van toepassing.

„Waardigheid alleen maakt den man niet groot. Maar zijn daden, zijn leven, de vruchten van zijn daden en zijn leven, die wij voor ons zien, maken hem een groot man."

Wat hij voor dit Vicariaat was, werd bij het open graf van den Kansel en in de pers reeds zoo gevoelvol geschetst. Het zou ons te ver voeren, al ware het maar heel in het kort op te sommen alles wat wij aan hem te danken hebben. De woorden „Steenen spreken", zijn ook ten aanzien van hem gebezigd.

En terecht.

Want overal waar wij hier in dit Vicariaat onze oogen wenden, zien wij grootsche herinneringen aan het werkzaam leven en den noesten arbeid van dien „hoogstaanden bedelaar." Met hem is van ons heengegaan een groot man. Een voorbeeld van plichtsbetrachting. Een man die de herinnering achterliet van nuttig werkzaam geweest te zijn. Een markante persoonlijkheid, die eerbied, vertrouwen en achting afdwong.

Zijn nagedachtenis zal daarom in dit Vicariaat worden geeerd, en zijn naam als die van een man van beteekenis in de geschiedenis van Curaçao worden genoemd, omdat wij door zijn werkkracht, door zijn lijden en strijden zoo veel aan hem te danken hebben.

Monseigneur: Nu wij Uw onmiddellijken voorganger dankbaar hebben herdacht, acht ik het een groot voorrecht als Voorzitter van de Commissie van ontvangst, waarin ook de verschillende katholieke Corporaties vertegenwoordigd zijn U op dit oogenblik te mogen toespreken om U welkom te heeten, U onze vreugde, onzen eerbied, onze trouw en aanhankelijkheid te betuigen en U tevens de verzekering te geven, dat toen de blijde mare hier bekend werd, dat het Zijne Heiligheid den Paus behaagd had U te benoemen tot titulair Bisschop van Eleutherna en Apostolisch Vicaris van Curacao, ons hart vervuld werd met groote blijdschap, en wel op de eerste plaats omdat wij door die aanwijzing U beschouwen als den man door God gezonden, en op de tweede plaats, omdat U voor ons geen onbekende is.

De verweesde Missie had weer een hoofd en wel in den persoon van een harer waardigste priesters.

U kent Uwe schapen, en Uwe schapen kennen U, zooals de goede Herder en Zijn kudde. Een kudde door U geleid. Zoo schoon en treffend afgebeeld op de plaatjes ter herinnering aan Uw Zilveren Priesterfeest.

Ja, U kent ons, onze taal, onze gebruiken, onze nooden, onze behoeften.

En wij, wij hebben het genoegen gehad U reeds jaren lang in dit gebiedsdeel te leeren kennen, waardeeren en hoogachten als een uitnemend priester, vermaard om zijne talenten, zijn grooten ijver, zijn allesomvattende werklust en stage plichtsbetrachting.

Veel zal van Uwe krachten gevergd worden te meer omdat U de onmiddellijke opvolger is van een man die ontzaglijk veel gepraesteerd heeft.

De goed God schenke U de noodige kracht en sterkte.

Wij, Uwe gehoorzame kinderen zullen er om bidden, daar kan U op rekenen, Monseigneur.

Uwe toewijding en liefde voor de bevolking dezer eilanden bevestigen ons in de overtuiging, dat U Uw verheven taak ook op voortreffelijke wijze zal vervullen.

Wij feliciteeren U van ganscher harte en wenschen U nog vele jaren in bloeiende gezondheid. Met eerbied en vertrouwen zien wij naar uw krachtige figuur op. Gods ruimsten en mildsten zegen over Uw bestuur. Zegen over Uw arbeid. Zegen over al Uwe daden en ondernemingen.

Deze rede beantwoordde Mgr. met de volgende woorden.

Moeilijk is het te zeggen, wat mij op het oogenblik bezielt. Er is een wirwar van gevoelens in mij, maar boven alles is in mij een groot gevoel van dankbaarheid jegens de mij zoo **dierbare bevolking van Curaçao.** Het heeft mij goed gedaan, dat telkens de naam genoemd is van Mgr. Vuylsteke. Dit is een bewijs dat het volk blijft denken aan de weldoeners, want ontzaggelijk groot is het werk, wat door Mgr. Vuylsteke en zijn voorgangers hier verricht is. En dan voel ik een gevoel van onwaardigheid om met zooveel liefde, ijver en grootmoedigheid die taak voort te **zetten.**

Maar als ik zie de vreugde van het volk, dan word ik gesterkt, om het bewijs van genegenheid en trouw van ons volk aan de geestelijkheid, en het verlangen om het katholieke geloof dieper en vaster te grondvesten in het privaat en maatschappelijk leven. Dat vult aan wat ons ontbreekt. Mgr. sprak nogmaals zijn dank uit vooral ook voor het gebed. Wij zijn de zaaiers, maar de zegen moet van boven komen. En Mgr. zal met het volk blijven bidden opdat God het gemeenschappelijke werk moge blijven zegenen.

Dank brengt hij ook aan de ontvangstcommissie, wier werk hij beschouwt als een waardeering voor het priesterschap, wat Mgr. in de volheid heeft ontvangen. Het priesterschap is het hoogste wat een mensch zich in kan denken. Alleen in Gods gedachte kon het opkomen den nietigen mensch zulk een waardigheid te schenken.

Tot slot verzoekt Mgr; aan de Commissie om zijn dank ook over te brengen aan het volk.

Na deze officieele opening der receptie kwamen ontelbaren Monseigneur persoonlijk de hand drukken, menschen uit alle rangen der maatschappij hadden toegang en kwamen dan ook Mgr. die hier de echte volksbisschop bleek, begroeten.

Gedurende heel den dag bleef het om het paleis een ongewone drukte, die vooral des avonds aangroeide tot een menigte om te komen kijken naar de keurige illuminatie en de lichtende fontein, iets ongeziens op Curaçao. Tal van auto's reden ook rond om de andere illuminatie in oogenschouw te nemen.

De Banda Excelsior sloot den dag met een uitvoering op het Brionplein Tijdens deze uitvoering kwam Mgr. met den Gouverneur die met familie dezen avond de gast was ten huize van den nieuwen bisschop, eenige malen de groote volksmenigte op het plein vanaf zijn balcon begroeten.

Katholiek Curaçao heeft bij dezen blijde inkomste van Mgr. Verriet een dag gehad, eenig in de historie van dit volk, dat feesten kan.

Nogmaals mogen we wel aan het slot een bijzonder woord van hulde brengen aan onze politie, die met bijzondere welwillendheid en voorkomendheid alles heeft geregeld, zoodat er maar een roep is over het buitengewoon geslaagd zijn van dezen feestdag.

Pinksteren.

Vele treffende bijzonderheden kunnen we lezen in het Pinksterverhaal wat S. Lucas beschreven heeft in de Handelingen der Apostelen. Maar een der meest treffende is wel dit, dat de vreesachtige Apostelen, die zich vanaf de gevangenneming des Heeren hadden schuil gehouden, op dien dag weer moed kregen, zoodat Petrus zelfs op de allesbehalve sympathieke insinuatie, dat zij dronken waren, naar buiten kwam; zijn eerste indrukwekkende predicatie hield en er zich dien dag drie duizend menschen bekeerden, zeker meer dan het tienvoud van het getal, wat op dat oogenblik de Kerk Gods telde.

Dit eerste optreden van Petrus is wel een scherpe tegenstelling, van wat men in huidige wereld zoo dikwijls hoort; *Godsdienst is een particuliere aangelegenheid.*

En wat Petrus deed was niets anders als een begin van uitvoering van den opdracht, welke Christus aan zijn Apostelen gegeven had, de wereld in te gaan en alle volkeren te onderwijzen.

De apostelen moesten het zout der aarde en het licht der wereld zijn. De nieuwe godsdienst zou dus niet alleen het zuurdeeg zijn van het huiselijke leven, maar ook in het openbare leven glinsteren en werken en het aanschijn der aarde vernieuwen.

De apostelen zouden wat de Meester hen in de avonden geopenbaard had, in het helle daglicht verkondigen en van de daken prediken. De kerk moest een stad zijn op den berg en dus van verre zichtbaar in het openbare leven.

Gelijk Christus zelf deelnam aan de openbare godsdienstoefeningen zooals de beevaart naar Jerusalem, of zooals Hij bij den palmenoptocht het huldigende Hosanna van het volk in ontvangst nam, zoo zou ook de Kerk geen geheim genootschap zijn, maar met haar eeredienst de straten en pleinen opgaan.

Toen Petrus het eerste hoofd van deze godsdienst, het Joodsche stof van zijn voeten geschud had, ging hij naar Rome waar de heerwegen der toenmalige wereldgeschiedenis op het Forum uitkwamen. Op het kapitool der toenmalige wereld, niet in de spleten der Himalaja, niet in de zandwoestijnen van Afrika, niet in de bosschen van Germania, zou de leerstoel van de Kerk van Christus worden opgericht.

Godsdienst is een particuliere aangelegenheid bevat een korreltje waarheid, wanneer het beteekent Godsdienst is op de eerste plaats de verbinding van de enkeling met God.

Het Christelijk geloof moet allereerst den geest van den enkeling verlichten; de christelijke zedenwet moet eerst aan den wil der enkeling richting geven; de genade moet eerst de ziel der enkeling redden.

De enkeling moet eerst de aanbidding in geest en waarheid beoefenen, zich eerst een rein hart scheppen, vóór hij de hand legt aan het opbouwen van de muren van Jerusalem en het verbeteren de wereld.

Maar dan zal ook volgens een vaste wet der zielkunde, het licht der particuliere zielen op de anderen overstralen en licht brengen in het openbare leven.

Het is een tweeslachtig, antireligieus gedoe in ons binnenste een Christen te zijn en naar buiten een heiden; tehuis een katholiek en op straat een liberaal; als particulier persoon met Christus te verzamelen en als staatsburger te verstrooien.

De religieuse mensch moet een harmonisch gesloten, karaktervolle eenheid zijn, en niet bestaan uit een particuliermenschelijke- en staatsburgerlijke helft.

Men kan thuis andere kleeren dragen als buiten, maar men kan een religieuse overtuiging niet als een jas verwisselen.

Nog minder als enkel *van binnen*, mag de godsdienst enkel *van buiten* zijn.

De enkeling mag niet als de Fariseers met zijn goede werken uit het wandelen gaan en zijn vroomheid aan de hoeken der straten uitbazuinen.

De godsdienst mag niet het uithangbord worden voor zakelijke voordeelen.

Voor dezulken geldt het woord: „Ga in uw kamer, sluit de deur, en bidt in het verborgen tot uwen Vader."

Maar uit dit woord volgt niet, dat die kamer de keker zijn moet der godsdienstigheid en de godsdienst een particuliere aangelegenheid.

Dezelfde Christus heeft gezegd: „Uw licht schijne voor de menschen. Wie mij voor de menschen belijdt, die zal Ik belijden voor mijn Vader die in de Hemel is."

De zin *Godsdienst is een particuliere aangelegenheid* is dus valsch wanneer men ermee wil zeggen, dat de Godsdienst uitsluitend een zaak van het gevoel is en geheel buiten het openbare leven moet gehouden worden.

Nog veel minder kan het beteekenen, dat ieder van de Godsdienst houden kan wat hij wil, dat een ieder zich een geloof maken kan, zooals het hem het beste past.

De Christelijke Godsdienst is door de Openbaring autoritatief vastgelegd en aan de willekeur der enkeling onttrukt.

In onzen modernen tijd is er een merkwaardige tegenspraak onder de aanhangers der uitspraak *Godsdienst is een particuliere aangelegenheid.*

Wanneer de Godsdienst een particuliere aangelegenheid zijn zou, zou men als gevolg in het Openbare leven van Godsdienst en religieuse zaken moeten zwijgen en er neutraal tegenover staan. Doch in plaats daarvan hebben zij den Godsdienst de oorlog verklaard.

In alle religieus-zedelijke vragen van het openbare leven toonen zij zich tegenstanders van religie en kerk; bevorderen het openbare onderwijs; zijn voor nog verdere vergemakkelijking der echtscheiding en moord aan het kiemendeleven; maken de lijkverbranding tot een partijkwestie; en willen iedere uiterlijkheid van het religieuse leven onderdrukken.

In het bijzonder is er een tegenspraak, wanneer zij in blinde woede de menschen aanzetten tot het uittreden uit het kerkverband en als spionnen gaan informeeren tot welke religieuse overtuiging iemand behoort.

Telkens hooren wij het verwijt, dat de kerk de godsdienst misbruikt tot politieke doeleinden, terwijl de kerk nooit iets anders doet als juist de aanvallen van den staat op kerkelijk gebied afslaan, omdat zij aan den keizer geven wil, wat des keizers, maar aan God wat Godes is.

Moge weder op dit Pinksterfeest, vervuld worden, wat de profeet Joel voorspelde en Sint Petrus in zijn eerste preek op het eerste Pinksterfeest toepaste;

Ik zal uitstorten van mijn Geest over alle vleesch,

Ik zal wonderen doen in den Hemel daarboven,

En teekenen op aarde beneden;

Wie den naam des Heeren aanroept, zal worden gered.

BERICHTEN.

MGR. P. I. VERRIET O.P.
TIT. Bisschop van Eleutherna en Apostolisch Vicaris van Curaçao

betuigt aan de Commissie van ontvangst, aan de Begroetingscomissie, aan alle kerkelijke, civiele en militaire autoriteiten,

aan de Leden van het Corps diplomatique,

aan de vertegenwoordigers der verschillende maatschappijen,

aan geheel het volk van Curaçao zijn allerhartelijksten dank voor de heerlijke, spontane hulde hem gebracht bij zijn aankomst in dit gewest en bij de aanvaarding van zijn Herderlijk ambt.

Eerste Pontificale H. Mis.

Zondag a.s. eerste Pinksterdag zal Mgr. Verriet in de Kathedraal van St. Anna zijn eerste Pontificale H. Mis doen op Curaçao te negen uur.

Het koor der kathedraal zal dien dag versterkt worden door het koor der Fraters Beide koren zullen staan onder leiding van Fr. Candidus.

Onder het binnentreden van den bisschop zal het Ecce Sacerdos gezongen worden met begeleiding van orgel en orkest.

Gezongen zal verder worden de Missa in honorem S. Caroli Boromaei van Max Filke met begeleiding van orgel en orkest.

De introitus, sequentie en communio worden in het Gregoriaansch gezongen. Het overige gedeelte der H. Mis meerstemmig en met orgelbegeleiding.

Bij de benedictie zal gezongen worden het Tantum Ergo van Pr. Th. Grau met orgelbegeleiding.

De samenstelling van het orkest is te danken aan onze bekende musicus J. P. Boskaljon, die met zijn bekende vriendelijke dienstvaardigheid geheel belangeloos ook de voorbereidende repetities geleid heeft. Daarom is het des te meer te betreuren dat de Hr. B. wegens ziekte niet zal kunnen genieten van zijn arbeid en bemoeiingen.

Bijzondere hulde willen we hier ook brengen aan de leden van het orkest die voor de voorbereidende repetities verschillende uren hebben moeten opofferen.

Een radiotoestel voor Mgr. Verriet.

De voorzitter der Katholieke omroep in Holland zal aan Mgr. Verriet een geschenk geven van het beste Radiotoestel wat er thans in de handel bestaat.

Goede reis.

Met het M.S. Colombia vertrok Donderdag naar Holland de Hr. H. E. Kies agent der K.N.S.M. met echtgenoote.

Tijdens de afwezigheid van den Heer Kies zal het agentschap worden waargenomen door den Hr. E. P. C. Mijs.

Voor Radioliefhebbers.

Naar we vernemen zal de Phohi zender weer in werking gesteld worden. Curaçao zal dan weer Nederland hooren. Op deze zender zal de Katholieke Radio-omroep tweemaal per week een zendtijd krijgen.

Inwijding nieuw Fraterhuis.

Maandagavond had de plechtige inwijding plaats van het nieuwe Sint Albertus Fraterhuis op Pietermaai.

Deze plechtige inwijding geschiedde door den Pastoor der parochie Pater D. Reisch, met assistentie van de Paters Jansen en Pennings. Vele fraters en paters waren bij deze plechtigheid tegenwoordig.

Hierna sprak Pastoor Reisch een kort woord om de verschillende personen te bedanken die in het tot standkomen van dit huis hebben medegewerkt, in het bijzonder de Congregatie der Fraters en Fr. Radulfus. Vooral roemde pastoor Reisch de prettige samenwerking die er tusschen Fraters en Paters bestond. De eerste Directeur van het huis, Frater Hadrianus bracht hierna dank aan Pastoor Reisch, Frater Radulfus en de architecten; en Frater Radulfus de missieoverste der Fraters gaf daarna een overzicht van de geschiedenis der bouw, die bijzonder vlot verloopen is en onder de volste samenwerking der beide partijen is geschied. Daardoor is tot stand gekomen een mooi huis, zonder luxe, maar alles getuigt van goeden smaak. Spr. bracht dank aan de verschillende personen en roemde vooral den ijver en werklust der arbeiders, waarvoor Spr. niets dan lof had.

Als een merkwaardigheid deelde Fr. Radulfus mede, dat met dit huis het 40ste huis voltooid is der Congregatie. Toen de fraters in 1886 hier kwamen, was Curaçao het 8ste huis. Wel een bewijs, hoe groote zegen door het missiewerk over de Congregatie gekomen was. Fr. Radulfus wees ook nog in keurige bewoordingen op het voorbeeld van den heiligen Albertus Magnus, onder wiens patrocinium dit huis gesteld is en eindigde met het voorlezen van het pauselijk document waardoor het verlof tot de oprichting van dit huis gegeven was, en de oprichtingsacte, waarbij Frater Hadrianus aangesteld is tot Directeur en de fraters Alardus en Arnoud tot eerste en tweede raadfrater.

Het einde van een kerkvervolger.

We lezen in de Venezolaansche Religion, dat de vroegere president van Mexico Generaal Plutarcho Elias Calles, de bekende kerkvervolger melaatsch geworden is. Nu hij thans door zijn vroegere vrienden is uitgestooten, wordt hij verpleegd door.... de paters Jesuiten, die vroeger zoozeer van zijn vervolgingen hebben moeten lijden.

Een nieuwe naam kan dus worden toegevoegd aan het reeds lijvige historische werk „Het droevig einde der kerkvolgers.

Qui mange du Pape y meurt, want Gods molens malen langzaam maar fijn.

Het weer der laatste week.

Zaterdagmiddag barstte er een geweldig onweer los boven de stad. De bliksem sloeg in op de oorlogsboot de „Van Nes", waar een kabel werd stuk geslagen en op de kerk van Montagne. Van de dakgevel liep de slag langs de muur en kwam boven het altaar door twee gaten in de kerk, waar altaar en takernakel wat ontzet zet werden.

Na afloop wees de regenmeter op het St. Thomascollege 57 m.M. Buiten was er weinig of niets gevallen. Scherpenheuvel wees 17 en Willebrord 7 m.M. Zondag melden de weerstations een tropische storing ten Noorden van Porto Rico.

Maandag en Dinsdag werden de stad en verschillende districten door buien bezocht.

Het is wel vreemd voor dezen tijd van het jaar. Maar van alle kanten hooren we van eigenaardig weer. In Suriname is men de laatste weken bezocht door een ware zondvloed. Sinds 1912 de uitbarsting van de Mont Pelee heeft men zulk een aanhoudende zware regen daar niet meer gekend.

Suriname-Curaçao.

In dank ontvingen we het verslag van de Vereeniging voor handel en nijverheid in Suriname. Wat daarin vermeld wordt over de sneldienst Curaçao-Suriname hebben we reeds vroeger gebubliceerd. Nog van belang is het mede te deelen wat er over de emigratie wordt gezegd:

De emigratie naar Curaçao, die in 1930 belangrijk terugliep, hield in 1931 op. Er vertrokken dat jaar uit Suriname naar Curaçao: 11 mannen, 11 vrouwen en 1 kind, totaal 23 personen.

Daartegen was ditmaal de stroom sterk in andere richting. Van Curaçao repartrieerden in den loop van 't jaar: 374 personen, te weten: 255 mannen, 61 vrouwen en 58 kinderen.

Hier volgt een overzicht van het totaal der emigranten naar Curaçao, van af 1925:

1925	154
1926	184
1927	325
1928	429
1929	536
1930	313
1931	23

Merkwaardig.

Curaçao is een der landen van de pinda's. We hebben ze vroeger veel uitgevoerd en in Holland spreekt men nog van sausjes, een benaming die dit artikel zeker aan Curaçao, het land der oorsprong te danken heeft.

Maar als we hier pinda's eten moeten we niet te gauw denken, dat we een product van het land gebruiken.

We kwamen dezer dagen tot de ontdekking dat de pinda's op Curaçao worden ingevoerd van... Mansjoerije. We hebben het bewijs in handen, gehaald uit een zak; een vuurrood papiertje met en Chineesch stempel en chineesche letters, en eronder; Manchurian Peanuts in Shell. H.P.S. 1931 crop.

Rectificatie.

In ons blad van de vorige week, namen we een mededeeling op, van de commissie tot regeling der chauffeurs tarieven. Verkeerd stond er boven vermeld. „*Politiebericht.*"

We maken van deze gelegenheid gebruik om mede te deelen dat genoemde regeling niets met de politie te maken heeft, maar van een aparte commissie is, staande buiten de politie.

Dr. van der Sleen over de Himalaya.

De tweede avond van Dr. van den Sleen Dinsdag l.l. in het Theater Ideal was niet zoo druk bezet als de eerste, maar er was toch nog heel wat publiek. De lezing echter deed voor zijn eerste niet onder, integendeel. Interessante plaatjes werden vertoond over de gletchers, hindoes, dier- en plantsoorten enz. van dit hoogste gebergte der wereld, waarin de Spr. tot 5500 M. geklommen was.

De Voorzitter van het Algem. Nederl. Verbond de Hr. de Pril dankte den spreker.

Uitbreiding der Raffinaderij op Aruba.

Telegrammen van deze week deden mededeeling, dat op 5 Mei de Standard Oil of Indiana de Pan American verkocht aan de Standard Oil of New Jersey. Tevens spraken zij de waarschijnlijkheid uit, dat de drie voornaamste Olie Mijen van de Standard, n.l. die van California, New Jersey en Indiana zich weer zullen vereenigen, nadat in 1911 het hoogste hof in de Ver. Staten het imperium van Rockfeller had vernietigd.

Onzes inziens betrouwbare informaties, die we naar aanleiding van deze telegrammen deden, zeiden ons, dat in deze koop, alles, de raffinaderij van Aruba, de heele vloot, de bronnen in Venezuela, de olie en gasoline stations in Zuid Amerika zijn inbegrepen. Verder vernamen we dat de tax van 1 ct. per gallon en de enorme verliezen der Pan Am. (men sprak van $ 50 millioen) een gunstige gelegenheid geweest zijn voor Rockefeller om zich te ontdoen van een gevreesde concurrent. Volgens de zegsman zal door deze overname de uitbreiding op Aruba zoo'n omvang krijgen, dat de eerste vier a vijf jaar aan „construction works" zullen worden besteed. Het zou een bedrijf worden van een tienmaal grootere omvang dan nu.

Uitnoodiging voor ex-keizer WILHELM?
Naar St. Thomas te gaan.

Volgens te Washington ontvangen berichten heeft de gouverneur van de vroeger Deensche thans Amerikaansche Virgin-islands medegedeeld, dat de Handelskamer en een particuliere organisatie van het eiland St. Thomas (het grootste van de eilandengroep, dat een oppervlakte heeft van 73 M2, met een inwonertal van 10.000, waarvan 7800 in de hoofdstad St. Thomas) den vroegeren keizer van Duitschland uitgenoodigd tot herstel van zijn gezondheid naar St. Thomas te komen. Deze uitnoodiging zou het gevolg zijn van krantenberichten, volgens welke den ex-keizer het West-Indische klimaat door zijn medische raadgevers warm zou zijn aanbevolen.

De Amerikaansche regeeringsinstanties weigeren mededeelingen te verstrekken nopens de aan den ex-keizer gezonden uitnoodiging.

Officieus verluidt evenwel, dat de Amerikaansche regeering waarschijnlijk geen bezwaar zal maken, ingeval de vroegere geallieerden eveneens in een verblijf van den ex-keizer op St. Thomas toestemmen.

De Spaansche boot.

Volgens telegrammen is het resultaat van de verdere weigering van subsidie der Spaansche regeering, aan de Compania Trasatlantica, dit, dat de Maatschappij besloten heeft op te heffen de lijnen naar Buenos Aires en New-York. De lijn die Curaçao aandoet zal blijven bestaan.

De foto's van Mgr.'s intocht.

Van de firma Sluyter mochten we een serie mooie foto's ontvangen.

De firma brengt deze foto's in den handel in keurige mapjes. Ook prachtige vergrootingen van de opgenomen foto's zijn daar verkrijgbaar.

Benoemingen.

Z. D. H. Mgr. P. I. Verriet heeft benoemd tot Assistent te Pietermaai R. P. Th. Bartel, en tot pastoor te Santa Cruz op Aruba R. P. H. Pennings ter vervanging van R. P. L. Tolenaar die binnenkort op verlof zal gaan naar Holland.

De Gouvernementsmiddelen.

De Curaçaosche Courant van Zaterdag l.l. bevat de staat van de gouvernementsmiddelen over de maand Februari.

Het totaal over de eerste twee maanden van dit jaar is ons meegevallen. We hadden gedacht dat we meer achteruit zouden loopen.

Dus de zuinigheid blijft voorgeschreven.

Aan inkomsten en belastingen zijn we de eerste twee maanden f 10942.— beneden de raming gebleven.

De belastingen over de maand Februari zijn f. 123.045,— beneden de raming.

Voor de voornaamste belastingen vinden we de volgende cijfers:

	Febr. 1932	1/12 van de raming
Invoerrechten	f. 66.056	f. 105.230
Accijns gedist.	f. 41.122	f. 79.750

De verschillende inkomsten van onderscheiden aard bleven ook beneden de raming en wel met f. 17 579,—.

Enkele interessante cijfers willen we daaruit noemen, omdat ook de landsradio en de waterleiding die in Januari werkelijk verontrustende cijfers gaven thans iets beter voor den dag komen.

	Febr. 1932.	1/12 van de raming
Bruggeld	f. 10 382,—	f. 10 833,—
Landsradio	12 632,—	16 250,—
Telefoon	8 660,—	6 250,—
Water-voorziening	26 621,—	1 667,—

Alleen moeten we bij deze laatste post de opmerking maken, dat thans 2 distillatieinrichtingen aan het werk zijn, tegen een het vorige jaar.

De Padvinders.

Maandag, 9 Mei, des middags omstreeks 3 uur, voer de schoener „Fedalma" met aan boord Pastoor Schipper en enkele Fraters, voor ontvangst van, Monseigneur Verriet.

Eveneens waren onze Padvinders onder leiding van hun Hopman M. v. d. Maarel Jr. aan boord. Vele Ouders en belangstellenden bevonden zich bij het binnenvaren aan de kade.

De Troep werd door den Voorzitter. de WelEdl. Gestr. Heer C. N. Winkel en het bestuurslid R. M. Prince, ontvangen.

Niet alleen dat, naar de leider ons mededeelde, het Kampement op Bonaire schitterend geslaagd mag heeten, en de jongens genoten hebben van de prachtige natuur en heerlijke kampdagen op Plantage Fontein hebben doorgebracht, doch eveneens vernamen wij dat door de vriendelijke welwillendheid en hartelijke medewerking van den Gezaghebber, den WelEdl. Gestr. Heer Schotborg, den WelEdl. Gestr. Heer L. D. Gerharts, den Heer Broekman, den eigenaar der Plantage, den Heer G. Herrera en vele andere ingezetenen, de jongens in staat waren het geheele eiland te bezichtigen eveneens aan vruchten in hun Kampement eene overvloed hadden.

Naar de Heer van der Maarel ons mededeelde, heeft Bonaire en hare inwoners in hem en zijne jongens een onvergetelijke herinneringgegrift van wondermooie Kampdagen en de hartelijkheid der bewoners van het Eiland

POLITIEBERICHTEN.

In den nacht van 11 op 12 Mei werd een zekere M. W., 20 jaar oud en wonende aan Vianenweg, in de Punda zoodanig met een mes gestoken, dat de behandelende geneesheer onmiddellijke opname in het Hospital noodzakelijk achte. De vermoedelijke daderes, een 17 jarige waschvrouw genaamd M. I. I. wonende in de Punda, werd door de Politie gearresteerd en legde reeds een bekentenis af.

Ingetrokken rijbewijzen in de maand April 1932.

N. C. Sambo	voorloopig
M. J. Henricus	voor 6 maand.

Gevonden Voorwerpen.

Opgave van gevonden voorwerpen in de maand April 1932, welke voor rechthebbenden terug te bevragen zijn aan het Hoofdbureau van Politie (Fort Amsterdam) op werkdagen - behalve Zaterdags - van 8 - 12 vm. en van 1,30 - 4,30 uur nam.

1 Vulpen, merk „Capitol Cabinet"
1 Switchsleutel No. 343.

Aangekomen en vertrokken passagiers gedurende de maand April 1932

Aangekomen	1062
Vertrokken	1051
Transito	1595
Uitgezette vreemdelingen	23
Verwijderde vreemdelingen	27
Verstekelingen	1

Het kind van Lindbergh.

De telegrammen melden, dat het kind van Lindbergh is teruggevonden, maar dood in de omgeving van zijn huis.

We kunnen geen woorden vinden om onzen hoon uit te spreken tegen de bandieten van een dergelijk gemeen misdrijf. Hun gerechte straf echter zullen ze niet ontgaan, ook al zal misschien nooit de politie de misdadiger op het spoor komen.

Officieele Berichten.

Aan den Heer H. Statius Muller, is op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van de Gezondheidscommissie, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Provinciaal der Dominicanen ✠

Donderdag middag kwam hier bericht bij den Hoog. Eerw Pater Vicarius, dat den Hoog Eerw. Pater Angelus Jurrius, provinciaal der Nederlandsche Dominicanen is overleden.

Nader seint de Maasbode ons: Donderdag middag ging Z. H. E. nog gezond aan tafel.

Daarna werd hij onwel, waarna Pater Kolkman hem de laatste H. Sacramenten toediende. Spoedig daarna overleed hij.

De uitvaart zal plaats hebben tweede Pinksterdag.

Uit deze gegevens vermoeden wij dat Pater Jurrius te Nijmegen is overleden.

R. I. P.

De Koloniale Raad over de herziening van het Regeeringsreglement.

De meening van den Raad omtrent dit zeer belangrijk stuk voor de verdere geschiedenis van dit gebiedsdeel zal dezer dagen gepubliceerd worden.

We zullen de volgende week op dit staatsstuk terugkomen.

WEDSTRIJD-PROGRAMMA

Zondag 15 Mei 1932.

MUNDO NOBO.

1ste Klasse:

Trappers—Goahead
Aanvang 4.45 precies
Scheidsrechter: Hr. Brand

2de Klasse:

De Ruiter—De West
Aanvang 3.30 precies
Scheidsrechter: Hr. Schouwee

R. C. C.-TERREIN.

2de Klasse:

D. N. S. — S. D. O.
Aanvang 3.30 precies
Scheidsrechter: Hr. Eugenio

Maandag 16 Mei

MUNDO NOBO.

2de klasse:

~~Olympia—Morningstar~~
Aanvang 3.30 precies.
Hr. Kranenburg.

1ste klasse:

R. C. C.—Jong-Holland
Aanvang 4.45 precies
Hr. Eugenio.

R. C. C.-TERREIN.

2de klasse:

Van Nes — V. K. C.
Aanvang 4.45 precies

Scheidsrechter: Hr. Stomp

JULIANA-TERREIN (Scherpenheuvel)

2de klasse:

Juliana — Vitesse
Aanvang 4.45 precies
Scheidsrechter: Hr. Fraser

De bus naar Scherpenheuvel vertrekt om 3.45 van Wilhelminaschool [Wilhelminaplein.]

BUITENLANDSCH OVERZICHT.

Een der voornaamste gebeurtenissen van de laatste week, is de aanslag in **FRANKRIJK** op den president der Republiek Doumer door den Rus Gorgouloff.

We hebben de vorige week nog melding gemaakt van deze aanslag, waaraan enkele uren later de President is overleden.

Donderdag heeft onder groote plechtigheid de nationale begrafenis plaats **gehad.**

Deze aanslag kwam juist eenige dagen voor de nieuwe verkiezingen op Zondag, stond echter daarmede niet in verband, want volgens Millerand moet dit het werk geweest zijn van Bolsjewisten.

Genoemde verkiezingen voor de Kamer in Frankrijk hebben een groote voorsprong gegeven aan de linkerpartijen onder Herriot? De partij van deze laatste kreeg 156 zetels, wat 47 meer weer was als in de vorige kamer, terwijl linksch een totaal kreeg van 350 zetels op de 615 die er in de kamer zijn. De verliezen waren voor de rechterzijde onder Tardieu. Deze heeft zijn ontslag als minister aangeboden.

Dinsdag heeft de Assamblee nationaal bestaande uit 950 leden van Senaat en Kamer, Lebrun gekozen tot president der Fransche republiek. Lebrun is 60 jaar en een protegé van den expresident Poincaré. De uitslag der stemming was: Chez Lebrun 633, Faure 114, Painlevé 12, Chacin 8 en blanco 59.

In het **OOSTEN** is de vrede gesloten. Japan zal zijn troepen binnen der-

tig dagen terugtrekken en de regelingen der Japansch-Chineesche kwestie, zooals de boycott en de Mansjoerijsche moeilijkheden zullen op de ronde tafel conferentie te Shanghai worden opgelost.

Van de **VOLKENBOND** is nog te vermelden de dood van den bekende socialist Albert Thomas, den directeur van het Internationaal arbeidsbursau te Geneve. In hem verliezen de naties een zeer knap en groot sociaal leider.

Huldiging door Cur. R. K. Volksbond.

Maandagavond 2e Pinksterdag zal de Curaçaosche R. K. Volksbond een Velada geven ter eere van Mgr. P. I. Verriet, oud geestelijk adviseur van genoemden bond.

De Winkelsluiting.

De Commissie, benoemd bij Gouvernements-beschikking d.d. 29 Augustus 1931, No. 1243, en op 13 October d.a.v. geinstalleerd, ter bestudeering van een regeling voor Bedrijfsongevallen, de Zondagsrust en de Winkelsluiting, bood op Maandag 9 Mei j.l. Zijner Excellentie, den Gouverneur, haar rapport over de WINKELSLUITING aan.

Soiree ter eere Mgr. Verriet.

Door bemiddeling van de Heeren Leopoldo Camarena en J. G. Daal zal er Zondagavond op het Brionplein een Soiree gegeven worden ter eere van den nieuwen bisschop.

Zomertrip der Mauretania.

Naar we vernemen zal in de maand Juni het S.S. Mauretania op een zomertrip van New York Curaçao aandoen.

Een auto te koop tegen billijke prijs.
Adres Oranjestraat No 16.

2—1

Steunt het Apostolaat der Zee.

TE KOOP.

Een complet stel stoelen, glazenkast, 2 spiegels, ledikant, 2 schilderijen, eetservies, waschkastje, 3 tafels met marmerblad, glazen, enz. enz.

SPOED

ROODEWEG 142 Otrabanda.

Te koop aangeboden

1 divan met kleed, vloerkleed met bijpassende kleedjes, lamkekap, theekast, kleine tafeltjes, witte slaapkamertafel, en stoelen, spiegels en eenige huishoudelijke artikelen.

Huis 35 Emmastad.

Bakkerij EXCELSIOR.

Biedt weer aan de alom bekende heerlijke **PINKSTERBROODEN**
op 15 en 16 dezer.
Komt gauw:
WIE EERST KOMT, EERST MAALT
Verkrijgbaar tegen de zeer lage prijzen van

f1.-- en f1.50

BATIPANJA-WIJK No. 1.

RECLAME AANBIEDING „SUNNY ISLE".

HET WERELDBEROEMDE MERK.

Het is welbekend, dat de door mij verkochte Afga films en papieren ALTIJD etiketten FOTOHANDEL SUNNY ISLE dragen.

Ten gunste van mijn klanten biedt ik vanaf 29 April het volgende aan:

1 Tegen inlevering van 10 leege filmkartons MET BOVENGENOEMD ETIKET wordt 1 film van hetzelfde formaat gratis gegeven.

2. MAAR tegen inlevering van **100** leege filmcartons MET BOVENGENOEMD ETIKET krijgt U EEN AGFA BOX TOESTEL 6X9 cadeau.

2. En tegen inlevering van **15** leege AGFA-BROMIDE of LUPEX enveloppen MET ETIKET SUNNY ISLE wordt 1 pakje van hetzelfde formaat cadeau gegeven.

Denk er dus om Uw Afga Filmkartons en Enveloppen te bewaren.

SUNNY ISLE.

L. Reck.

Breedestraat Punda. 2-3

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERS BOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN

LONDEN	SS. "RUAHINE"	(11.000 tons)	Mei	15|16
CRISTOBAL	SS.REMUERA		Mei	18

Eerste (cabine) klasse £ 30.— Derde klasse £ 17.—

Passageprijzen worden berekend volgens den koers van den dag.

John G. Eman — Oranjestad, Aruba.

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

18 **De Ruyterplein 2. Telephoon: No. 72 & No 505.**

KON. NED. STOOMBOOT MIJ. N.V.

Afvaarten van Curaçao.

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

„Costa Rica	23 Mei
„Simon Bolivar"	8 Juni
„Crijnssen"	22 Juni
„Colombia"	4 Juli

Passages naar New York, New Orleans en Havana via Cristobal in connectie met de voornaamste lijnen van Cristobal worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

„Venezuela"	26 Mei
„Costa Rica"	9 Juni
„Simon Bolivar"	23 Juni
„Crijnssen"	7 Juli

Naar Port au Prince en New York:

„Oranje Nassau"	30 Mei
„Stuyvesant"	20 Juni

Passages naar Europa via New York in connectie met de voornaamste lijnen van New York worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

„Van Rensselaer"	29 Mei
„Oranje Nassau"	19 Juni

Naar Pto. Cabello en New York:

„Flora"	20 Mei
„Luna"	27 Mei

Direct naar La Guaira:

„El Libertador"	14 Mei
„El Libertador"	19 Mei

Naar Cristobal en Pacific Kust:

„Jason"	14 Mei
„Boskoop"	2 Juni

Direct naar Rotterdam: (* via Liverpool)

„Haarlem"	14 Mei
* „Bodegraven"	29 Mei

Naar Bonaire, Sint Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius en St. Kitts:

„Atlas"	28 Mei	9 a.m.
„Atlas"	11 Juni	
„Atlas"	25 Juni	
„Atlas"	9 Juli	

Naar San Juan, San Pedro de M. en Sto. Dom. City:

„Baralt"	14 Mei 5 p.m.

Naar Kingston, Port au Prince, (opt. Hait. Havens,) San Pedro de M. en Sto. Dom. City:

„Baralt"	26—28 Mei

Naar Maracaibo via Aruba:

„Luna"	18 Mei	10 p.m.
„Medea"	25 Mei	
„Astrea"	8 Juni	
„Flora"	15 Juni	
„Medea"	29 Juni	

VAARPLAN SS. „EL LIBERTADOR":

Aankomst te CURAÇAO	Zaterdag 14 Mei	2 p.m.
Vertrek van CURAÇAO	Zaterdag 14 Mei	6 p.m.
Aankomst te La Guaira	Zondag 15 Mei	8 a.m.
Vertrek van La Guaira	Maandag 16 Mei	2 a.m.
Aankomst te CURACAO	Maandag 16 Mei	2 p.m.
Vertrek van CURACAO	Maandag 16 Mei	8 p.m.
Aankomst te Aruba	Dinsdag 17 Mei	2 a.m.
Vertrek van Aruba	Dinsdag 17 Mei	3 a.m.
Aankomst te Maracaibo	Dinsdag 17 Mei	5 p.m.
Vertrek van Maracaibo	Woensdag 18 Mei	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Donderdag 19 Mei	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Donderdag 19 Mei	7 a.m.
Aankomst te CURACAC	Donderdag 19 Mei	1 p.m.
Vertrek van CURACAO	Donderdag 19 Mei	5.30 p.m.
Aankomst te La Guaira	Vrijdag 20 Mei	6 a.m.
Vertrek van La Guaira	Vrijdag 20 Mei	10 a.m.
Aankomst te CURACAO	Vrijdag 20 Mei	10 p.m.
Vertrek van CURACAO	Vrijdag 20 Mei	10.30 p.m.

N. B. Aan boord van de Colon- en Suriname-Lijn-Schepen worden geen bezoekers toegelaten, tenzij in het bezit van een toegangskaart uitgegeven door het Hoofdagentschap.

Alle aanvragen voor lunch en diner aan boord van de Colon- en Suriname-lijn-schepen, gedurende het oponthoud in deze haven, moeten gericht worden aan het Hoofdagentschap.

Toegang tot de Westwerf: UITSLUITEND via het hek aan de Havenstraat.

John Henderson Emmastad

Afd. TOKO tel. Isla 70

Leest onderstaande lijst en vergelijkt Prijzen!!!

Kroepoek Oedang	per ons	Fl. -.50
Mie	„ pond	„ -.50
Agar-Agar	„ stang	„ -.05
Diverse drooge sambals	„ flacon	„ -.30
Roode vischjes	„ „	„ -.30
Prima Portugeesche Sardines	„ blik	„ -.30
Hollandsche Tomatensoep	p. 1 Liter blik	„ -.50
„ Goente-soep	„ 1 „ „	„ -.50
„ Bruine-boonen soep	„ 1 „ „	„ -.50
Gedroogde perziken	per pond	„ -.60
„ peren	„ „	„ -.60
Sovaye-kool	per 1 Liter blik	„ -.50
„ „	„ ½ „ „	„ -.30
Blikjes Worst (Saucis de Boulogne)		„ -.25
Prima Citroen Limonade-siroop	per flesch	„ 1.10
Cacao in luxe blik	a 1 Ko.	„ 1.50
Kellegg's Rice Krispies	per pak	„ -.25
„ All-Bran	„ „	„ -.25
„ Shredded Whole wheat Biscuit		„ -.25
Echt Engelsch Soda-water	per 12 flesch	„ 1.20
Koena melk	per kist a 24 blik a 1 Liter	„ 8.—
Phoenix bier	per kist a 72 flesch	„ 25.—

Bestellingen worden dagelijks thuisbezorgd.
Deponeert Uw Orders in de „J. H. C." bussen.

TE KOOP

In huis 125 Emmastad.

Boekenkast en boekenrek; mahoniehouten Commode; Kinderbedje; Kinderstoeltje; Naaitafel; Vloerkleed; Matten; Ontbijt Servies.

In huis 123 Emmastad.

Eetkamer ameublement; Boekenkast; Tafeltjes.--

KOELHUIS HOEK

Zoojuist versche voorraad ontvangen:

APPELEN, PEREN, DRUIVEN

Diverse VLEEZEN, GEROOKTE en GEZOUTEN VISCH.

Verder altijd voorradig:

VERSCHE GEPASTEURIZEERDE KOEMELK en KARNEMELK.

Bestellingen, ook die per telefoon gedaan, worden in de stad direct thuis bezorgd.

Bestrijd Diarrhoea

met *Kalzan, het Kalkvoedsel.*

Diarrhoea wordt veroorzaakt door ontsteking van de darmwanden. Op zijn beurt is die ontsteking weer meestal het gevolg van overprikkeling der zenuwen, die in den darmwand uitmonden.

Met Kalzan zult gij Uw lichaam de kalk toevoeren noodig om de ontstekingen tegen te gaan, terwijl de kalk tevens een versterkenden, kalmeerenden invloed op de overprikkelde zenuwen heeft. Door deze dubbele werking zal Kalzan de diarrhoea krachtig bestrijden en bij een verstandig dieet, in korten tijd geheel overwinnen.

„Na gebruik van 6 tabletten daags werden (in 2 ernstige gevallen) de aanvallen van diarrhoea geheel overwonnen, zonder dat verder iets anders aan het dieet der patiënten was toegevoegd".

schrijft Dr. Zuntz, een bekend Hamburgsch geneesheer.

Kalzan zal bovendien de gezondheid van Uw geheele gestel ten goede komen, omdat het al die zwakte-toestanden overwint, die een gevolg zijn van kalkgebrek in het lichaam, zooals: algemeene zwakte, huiduitslag, overprikkelde zenuwen, tandbederf, enz.

Begin nog heden Kalzan te gebruiken.

KALZAN

Het kalkvoedsel.
In alle Apotheken

LOS insectos se crían en lugares sucios, medran en la basura, conviven con microbios mortíferos y después van a contaminar los alimentos de Ud. Mátelos antes de que ellos le maten—pulverice Flit.

Flit pulverizado mata moscas, mosquitos, pulgas, hormigas, polillas, chinches, cucarachas y sus huevos. Es mortífero para los insectos pero inofensivo para las personas. Fácil de usar. No mancha. No confunda al Flit con otros insecticidas.

Busque el soldadito en la lata amarilla con la faja negra

Pulverice **FLIT**

MARCA REGISTRADA

Para protección de Ud., el Flit se vende solamente en latas selladas.

De Hollandsche Winkel

Damplein 7

TELEFOON No. 462.

WEKELIJKSCHE PRIJSLIJST VAN PAS ONTVANGEN ARTIKELEN.

Versche SILSA margarine per pondspakje f 0.60, per halfpondspakje f 0.30½
Versche FRICO roomboter per pondspakje f 1.10 per halfpondspakje f 0.55
JAFFA sinaasappelen f 0.18 per stuk
versche rabarber „ 0.18 „ pond
Amerikaansche druiven f 1.— per pond
versche sprot „ 0.40 per bos
groote Hollandsche spekbokking f 0.15 per stuk
versche gestoomde makreel „ 0.45 „ „
rolmops in 6 stuks blikken „ 1,30 „ blik
zoute haring in 6 stuks blikken „ 1.30 „ „
zure haring in 6 stuks blikken „ 1.25 „ „
Bismarck haring „ 1.— „ „

Verder een uitgebreide sorteering koekjes van de bekende Haagsche firma Lensvelt Nicola.

Ruime voorraad Biscuits van Verkade.

ALLE BESTELLINGEN, VOOR 's OCHTENDS 10 UUR ONTVANGEN, WORDEN DIENZELFDEN DAG VOOR 12 UUR THUIS BEZORGD.

ADVERTEER STEEDS IN DE AMIGOE DI CURACAO

Schepenlijst in de week van 15—21 Mei

S. S.	Aank.	van	Vertr.	naar
Colombie	15	Cristobal	15	Le Havre
Presidente Gomez	15	Hamburg	15	Cartagena
Lara	15	Maracaibo	15	New-York
Trujillo	15	Maracaibo-Aruba	15	La Guaira
Ruahine	15	New-Zeeland-Cristobal	16	Londen
El Libertador	16	La Guiara	16	Aruba-Maracaibo
Trujillo	17	La Guaira	17	Aruba-Maracaibo
Remuera	17	Londen	18	Cristobal-New-Zeeland
Dorelian	17	Liverpool	18	Pto Limon
Luna	18	New-York	18	Aruba-Maracaibo
El Libertador	19	Maracaibo-Aruba	20	La Guaira
Vestvangen	19	New Orleans	20	Paramaribo
Trujillo	19	Maracaibo-Aruba	22	La Guaira
Flora	20	Maracaibo	20	New-York
El Libertador	20	La Guaira	20	Maracaibo
Recorder	20	Liverpool	21	Cristobal
J. Seb. Elcano	20	Cristobal	21	Barcelona
Waltraut Horn	—	Curaçao	21	Hamburg
Agira	21	Hamburg	21	Santa Marta
Orinoco	21	P. Limon	21	Hamburg

Bekendmaking.

De openbare verkooping van de ter Spaar-en Beleenbank van Curaçao van **1 Januari 1930** *tot* **31 December 1930** *onder* **N. U. 6907** *tot en met* **N. X. 3651** *beleende voorwerpen zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **5 Mei 1932** *des voormiddags te* **negen uur**, *in het lokaal der vennootschap, en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbende worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk**, *de verschuldigde interesten te voldoen.*

Met de gewoonte om de verkooping uit te stellen, ten einde belanghebbenden meer tijd te geven om hunne intresten te betalen, zal voortaan worden gebroken.

Belanghebbenden worden daarom in hun eigen belang tevens aangeraden met het aanzuiveren van hunne interesten niet te wachten tot dicht bij den aanvangsdatum van de verkooping, daar zij dan gevaar loopen van niet meer te kunnen worden geholpen.

De verkooping zal zonder uitstel 12den Mei 1932 een aanvang nemen

Willemstad, den 14 Maart 1932.

De Voorzitter

9 *P. L. GORSIRA.*

Bijblad van de Amigo die Curaçao van 14 Mei 1932.

Plechtige opening van de Koloniale Raad op 10 Mei.

Ongeveer kwart voor negen opende de Voorzitter de Hr, Lansbeig de zitting van den Kolonialen Raad.

De Heeren in de comissie tot ontvangst en uitgeleidevan den Gouverneur werden benoem l. [illegible]na sloot de Voorzitter namens Z.E. het zittingsjaar 1931—1932.

Alle civiele en militaire autoriteiten kwamen nu de zaal binnen tot bijwoning der opening.

Buiten voor het raadsgebouw stond een eerewacht der Mariniers opgesteld onder commando van Luit. Wilhelmy Damste.

Toen de Gouverneur aankwam presenteerde deze het geweer en speelde de muziek der militaire politie het Wilhelmus.

Nadat de Gouverneur vergezeld van zijn adjudant was binnengetreden sprak **hij** de volgende rede uit;

Mijnheer de Voorzitter en Heeren Leden van den Kolonialen Raad.

Ingevolge artikel 77 van het Regeeringsreglement van Curaçao ben ik in Uw midden om de vergadering van den Kolonialen Raad over het nieuwe zittingsjaar te openen.

Het heeft Harer Majesteit, onze geeerbiedige Koningin, behaagd U, Mijnheer de Voorzitter, als lid en als Voorzitter en U, Mijnheer de Ondervoorzitter, in Uwe juistgenoemde betrekking opnieuw te benoemen. Ik wensch U geluk met het blijk van vertrouwen en waardeering, dat de Hooge Regeering U daarmede opnieuw heeft gegeven.

Eveneens wensch ik de Heeren Jossy M. L. Maduro en C. N. Winkel, die tot lid werden benoemd, geluk.

Den Heer R. J. Beaujon Jr., die zijn ontslag nam als lid van Uw college, dank ik voor hetgeen hij als zoodanig voor Curaçao heeft gedaan.

Mijne Heeren,

De verhouding tusschen Curacao en de naburige republieken bleef onveranderd gunstig.

De inwendige orde en rust werden niet in belangrijke mate verstoord. Een aantal vreemdelingen, dat in het gebiedsdeel gastvrijheid genoot, vormde het plan op Aruba daden van geweld te plegen, Reden tot ongerustheid gaf hunne actie niet. De aanwezige machtsmiddelen zouden voldoende zijn gebleken om het gezag in handen te houden. Het behoefde echter niet tot het gebruik dier middelen te komen. Het plan werd, toen het nog in de eerste stadium van voorbereiding was, verijdeld.

Het vorig jaar moest ik vaststellen, dat de economische toestand van Curacao in ongunstigen zin eene verandering onderging. In het afgeloopen jaar zette deze verandering zich voort.

De industrie legde zich noodgedwongen beperkingen op, de handel kreeg gevoelige verliezen te lijden en de scheepvaart nam af. Het toeristenverkeer was betrekkelijk groot. Het was echter duidelijk merkbaar, dat de toeristen Curaçao minder voordeelen bezorgden dan in andere jaren.

Ook nu is het nog niet te voorzien, wanneer de inzinking zal eindigen.

Een lichtpunt was, dat de regenval over het algemeen een goeden oogst gaf, waardoor de toestand der bevolking op het land minder zorg baart.

Er bestaat werkloosheid. Doordat echter de groote industrieele ondernemingen zooveel mogelijk bewoners van Curaçao in dienst houden, wordt de werkloosheid niet verontrustend. Het grootendeels stopzetten van werken, door het Gouvernement uit te voeren, doet zijn invloed vooral gelden op de vraag naar ambachtslieden. Velen, die betrekkelijk kort geleden van hunne bekwaamheid het volle profijt konden trekken, zien zich tot een veel lageren levensstandaard teruggebracht. Zeer vele werknemers verlieten het gebiedsdeel, hetgeen ten gunste van de Curaçaosche arbeidskrachten kwam.

Ook voor Aruba deed de nood der tijden zich gevoelen. Zoolang het bedrijf der aldaar werkende oliemaatschappijen niet aanzienlijk behoeft te worden ingekrompen, is de toestand van het eiland niet zorgwekkend.

De regen gaf Aruba een behoorlijken oogst.

Bonaire verkeert in zorgwekkenden toestand. De oogst was slechts matig. De hoop, die men koesterde ten aanzien van de vestiging eener olie-industrie op het eiland, ging niet in vervulling. — Bij de industrieen op de andere eilanden worden Bonairianen werkzaam gesteld. De groote maatschappijen konden tot nu niet voldoende helpen, omdat zij hunne werkkrachten beperkten. Echter wordt in deze richting verder gegaan. Door de opheving der middelen van bestaan ter plaatse te bevorderen wordt getracht den economischen toestand van Bonaire te verbeteren.

De bovenwindsche eilanden konden zich met behulp van een goeden regenval eenigszins herstellen. Ongunstig is de toestand echter niet.

Het Bestuur stelt ook daar pogingen in het werk om den landbouw en de veeteelt uit den staat van verval op te heffen. De ongunstige economische omstandigheden elders maken deze opleving niet gemakkelijk.

Bovendien moet de bevolking in haar eigen belang worden gewonnen, om mede te werken aan de verbetering van den toestand. Ook de bevolking der Bovenwindsche eilanden blijkt gaarne vast te houden aan het bestaande en niet bereid terstond hare krachten te geven voor het doorzetten van maatregelen, die niet oogenblikkelijk voordeel opleveren. De stoomverbinding tusschen Curaçao, Bonaire en de Bovenwindsche eilanden en tusschen de laatstgenoemde eilanden onderling moet als een krachtig middel worden beschouwd om de Bovenwindsche te steunen en den economischen band tusschen de deelen van het gebiedsdeel aan te halen. Men kan echter niet verwachten, dat onder de tegenwoordige omstandigheden in korte tijd een tastbaar succes kan worden verkregen.

In 1931 vloeiden de middelen nog steeds zoodanig, dat de raming werd overtroffen. Hieraan werkte mede de verhooging der middelen, die in dat jaar werd verkregen.

In het afgeloopen jaar kwamen van de nieuwe werken voor gebruik beschikbaar: de douaneloods op Curaçao, de brug over het Rifwater, een deel der markthallen en de laatste der reeks dienstgebouwen op Aruba, waarvoor credieten waren aangevraagd.

De havenwerken werden eveneens in dit jaar voltooid.

In 1932 zullen werken, waaraan in 1931 begonnen werd doch welke toen niet gereed kwamen, worden afgemaakt

Verder zal van de uitvoering van belangrijke nieuwe werken voorloopig geen sprake kunnen zijn.

De volksgezondheid bleef de aandacht vragen.

Curaçao beschikt thans op het gebied van de watervoorziening over middelen, waarop zelfs in tijden van groote droogte kan worden gerekend.

De sport ontwikkelt zich in een vrij snel tempo. De waarde hiervan springt in het oog.

Door de verbetering van het gevangeniswezen kan de criminaliteit der jeugd beter worden bestreden.

Het drankgebruik neemt aanmerkelijk af. De oorzaak hiervan ligt voor een groot gedeelte in de omstandigheid, dat vele vreemdelingen het gebiedsdeel verlieten, maar ook de vermindering der welvaart deed haar invloeden gelden op het drankgebruik.

In het afgeloopen jaar was de arbeid op wetgevend gebied niet onbelangrijk.

Uw college en ik zijn beiden van oordeel, dat de tijd is aangebroken, om den Kolonialen Raad te veranderen in eene volksvertegenwoordiging, waarvan de meerderheid der leden door de bevolking wordt gekozen.

Gaarne breng ik U hulde voor Uw advies, dat door de geest, die er uit sprak, toont in welke mate Uw college de belangen van het volk van Curaçao in het oog wenscht te houden.

De verordening tot wijziging der Inkomstenbelasting, die geruimen tijd in behandeling is geweest, kwam dit jaar tot stand.

Ook de politiekeur bereikte het publicatieblad. Het Ontwerp-Verordening betreffende het toelaten der vreemdelingen heeft uw Raad in behandeling.

Het ontwerp-verordening betreffende den schoolplicht nam ik terug, daar de tijden niet toelaten de kosten van het onderwijs aanzienlijk te verhoogen.

De ontwerp-verordeningen, regelende de verdere gelijkstelling van het bijzonder met het openbaar onderwijs, hebben U het afgeloopen jaar nog niet bereikt. Deze verordeningen zouden ongewijzigd toch niet kunnen worden ingevoerd, daar zij te hooge eischen aan 's Lands kas zouden stellen.

De ontwerpen zullen vóór de indiening zoodanig worden gewijzigd, dat de kosten zeer beperkt bijven, terwijl toch een schrede wordt gezet op den weg, die naar de geheele gelijkstelling voert.

Een speciaal daartoe in het leven geroepen commissie heeft eenige onderwerpen van socialen aard in studie. Het ligt in mijn voornemen te zijner tijd deze onderwerpen — de bescherming der werknemers betreffende — in eenige ontwerpen van verordening bij Uw College aanhangig te maken.

Een ontwerp-bouwverordening heeft Uw Raad in behandeling. Een nieuw ontwerp tot wijziging van het Havenreglement zal U binnenkort bereiken.

De economische achteruitgang deed zijn invloed gelden op 's Lands inkomsten.

Zorgvuldig slaat het Bestuur de cijfers der inkomsten gade, doordrongen als het is van de noodzakelijkheid, de begrooting sluitend te houden en met de aflossing der opgenomen kasvoorschotten te beginnen. Reeds eenige malen kwam in Uw College tot uiting, dat ook U de aflossing der kasvoorschotten als een noodzakelijkheid inziet en als een duren plicht beschouwt.

Een rustige beoordeeling der omstandigheden van invloed op den loop van 's Lands middelen, zal het Bestuur de finantieele politiek, die het U zal voorstellen, doen kennen. Zoo noodig zal niet geschroomd worden, nadat de bezuiniging zoover mogelijk is doorgezet, een beroep te doen op Uwe medewerking tot het verkrijgen van de gelden, noodig om de begrooting sluitend te houden en de kasvoorschotten af te lossen.

De tijden zijn voor Curaçao niet gunstig. De algemeene malaise heeft hier, zij het wellicht iets later dan elders haar hand gelegd.

Ook de olie-industrie ondergaat den druk der tijden. Toch doet de aanwezigheid de toekomst voor Curaçao minder somber schijnen.

Het is evenwel voor Curacao zaak, niet te veel op de groot-industrie te vertrouwen.

Andere middelen van bestaan mogen niet worden verwaarloosd. De aandacht van het Bestuur is ook reeds geruimen tijd gevestigd, behalve op de bevordering van scheepvaart en handel, op de instandhouding en ontwikkeling van den kleinen landbouw, den tuinbouw, de veeteelt, de visscherij en de klein-industrie.

Hiervoor zijn de omstandigheden niet bevorderlijk.

Dit moge voor ons een reden te meer zijn, om onze pogingen zoo krachtig mogelijk te maken.

Ik ben er van overtuigd, dat Uw College mijn meening deelt en gaarne bereid is om met het Bestuur, voorzoover de middelen zulks toelaten, naar het aangegeven doel te streven.

Met de bede, dat God onzen arbeid over de geheele lijn moge zegenen, verklaar ik de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingsjaar 1932-1933 geopend.

Hierna werd Z.E. door de bovengenoemde commissie uitgeleide gedaan.

De Begrooting 1933 in de Koloniale Raad.

Voor een begrootingsdebat is altijd nog al belangstelling. Zoo was ook *Zaterdagavond 7 Mei* de publieke tribune te klein om al de belangstellenden te bevatten.

Na de opening benoemde het eerst ingekomen stuk de verschillende gemachtigden van het Bestuur, het waren de Hr. H. Schotborgh, administrateur van Financien; Mr, van Dijk Procureur Generaal; Dr. Henriquez, direct. van de Openbare Gezondheidsdienst; Ir. Meyer directeur van Openbare Werken; de hr. Schroeder inspecteur van onderwijs en de Hr. Beaujon directeur der Landswatervoorziening

Het tweede ingekomen stuk bevatte het program van de a.s. opening van de Koloniale Raad.

En last not least een zeer uitgebreid stuk van de verschillende op Curaçao gevestigde scheepvaart Mijen, waarin ettelijke bezwaren werden geoppeird tegen de bij de Raad ingediende verordening voor de wijziging van de regeling van het gebruik van stoomketels op Curaçao. Het stuk werd naar de afdeelingen verwezen.

Hierna kwam aan de orde de behandeling der begrooting.

Eerst kregen de verschillende gemachtigden van het Bestuur het woord om nog eenige inlichtingen te verschaffen op de gestelde vragen in het eindverslag.

De ADMINISTRATEUR VAN FINANCIEN deelde nog eens mede, dat het Bestuur niet de ongerustheid deelt van de Raad omtrent de **gouvernementsmiddelen**. Hij noemde de inkomsten nog hoopgevend en van een stilstaan, zooals de Raad meende, is geen sprake.

De Raad had medegedeeld, dat hij niet kon mede werken tot een verhooging der middelen. Het Bestuur, aldus de Hr. Schotborgh, is dit ook niet van plan zonder noodzakelijkheid, en wil ook zooveel mogelijk bezuinigen, maar er is een grens. Wanneer er diensten stop gezet zouden moeten worden, dan zal een verhooging der middelen noodzakelijk zijn. De verhooging zal echter geschieden in overleg met de Raad en zonder schokken.

Wat de terugbetaling der voorschotten betreft, was het Bestuur van meening dit in 8 jaar te doen.

Betreffende de **vrije woningen der ambtenaren** werd nog medegedeeld, dat hierdoor het salaris der genoemde ambtenaren gedrukt was. Was de Raad dus voor afschaffing der vrije woningen, dan zou het Bestuur straks bij de behandeling der artikelen, voorstellen hun salaris met de huurwaarde te verhoogen. Dit geschiedde dan ook later bij het salaris van de directeuren der Landsradio, der Watervoorziening en het Postkantoor en werd door den Raad aangenomen.

Over de **inning der inkomstenbelastingen** deelde dezelfde gemachtigde nog mede, dat men niet kon spreken, zooals de Raad gedaan had van een *groote* achterstand. Eenige achterstand was er wel.

Wat de **Radio en Telefoondienst** betrof hadden de klachten omtrent eerstgenoemde dienst hun oorzaak in den dienst op de schepen.

Het overloopen van gesprekken bij den telefoondienst zal geheel worden voorkomen, wanneer binnen eenigen tijd de nieuwe tafel zal ontvangen zijn.

MR. VAN DIJK Procureur Generaal, was dezen avond kort maar krachtig, een niet genoeg te apprecieeren eigenschap. Zou men luisteren naar wat de Raad verlangde omtrent de **auto van het plaatselijk hoofd der politie**, dan zou deze leeg achter den functionaris moeten rijden, wanneer deze van of naar zijn woonhuis ging. Omtrent de **bus der politie**, die eigendom is der cantine bestaat reeds sinds eenigen tijd het plan om de bestuurders dier bus te vervangen door particulieren in dienst der cantine.

Voor de werkzaamheden van den **Directeur der Gevangenis**, waarvoor deze een toelage ontvangt, scheen ook moeilijk een goedkoopere en betere kracht te krijgen.

Wat betreft de uitgaven der **politie** geeft spr. toe dat de ramingen overschreden zijn. Maar tegenover de uitgaven staan ook inkomsten van de Lago, voor betaalde politiediensten.

Bezwaren zegt Spr. verder bestaan er niet tot het aannemen van inheemsche agenten. Hij ontkent, dat bij de politie *te* ongewenschte toestanden heerschen. Vergeleken met vroeger zijn er goede resultaten. Ook het innen der boeten gebeurt regelmatig.

Het dooden der losloopende honden is geschiedt op verzoek van talrijke ingezetenen. Bovendien is hiermede de politie voltrekt niet buiten zijn recht getreden. Later is deze maatregel door den P.G. ingetrokken in afwachting van andere maatregelen die zullen genomen worden.

Het Bestuur meent verder ernstig te moeten tegenspreken, dat het vreemdelingenverkeer door de politie wordt tegengewerkt.

De DIRECTEUR VAN O. W. Ir. Meyer hield heden zijn maidenspeech, die jammer heel moeilijk verstaanbaar was. Spr. gaf eenige inlichtingen omtrent de dienstauto's der technische ambtenaren en gaf cijfers van 7, 8 en 10 cts. per K.M. waarit bleek dat deze niet zoo duur waren. Motorfietsen waren in een tropisch land en voor de werkzaamheden der ambtenaren niet geschikt.

De DIRECTEUR DER LANDSWATERVOORZIENING gaf eenige inlichtingen omtrent loonen en materialen en noemde de overschrijding van fl 100.000 tengevolge van de droogte zeer verklaarbaar. Verder wees spr. nog op het groote voordeel der waterleiding voor de volksgezondheid, waartegenover zeker eenige uitgaven mogen staan.

Bij eenige nieuwe inlichtingen van den Hr. Schotborgh, verzocht nu de Hr. Eskes, dat die verdere mededeelingen zouden geschieden bij de artikelsgewijze behandeling, waarna werd overgegaan tot de

ALGEMEENE BERAADSLAGINGEN.

Als eerste verkreeg het woord de Hr. WINKEL. Deze wenschte een verklaring te geven, waarom hij zou stemmen voor de verlagingen. Er is achteruitgang In handel, zoowel de groot- als kleinhandel. Groote verliezen worden er geleden aan kapitaal in het buitenland. In de goede tijd is er veel gebouwd, maar thans is de waarde der gebouwen zoo gedaald, dat ze nauwelijks de hypotheek nog waard zijn. Er is werkeloosheid en velen gaan failliet. De groote maatschappijen bezuinigen en toch is het beheer van Curaçao nog grootscheeps. Spr. ziet de toekomst donker in. Belastingen zijn niet meer mogelijk, dus moeten we besparen. Het vreemdelingenverkeer gaat achteruit. Curaçao verliest zijn naam van een gastvrije haven' Velen die hier komen hebben het gevoel alsof ze bandieten zijn; anderen voelen dat ze moeten boeten voor wat bandieten hier gedaan hebben. Daarentegen is Curaçao vol Chineezen en Polen, die hier schade doen.

Spr. zou willen voorstellen de vreemdelingen te classificeeren en de toegang voor de vreemdelingen van een bepaald gehalte te vergemakkelijken. Dit zal de toestand verbeteren. Daarom vraagt Spr. de medewerking van den vreemdelingendienst om uitzonderingen te maken en om ook bij uitzetting groote voorzichtigheid toe te passen.

De Hr. JOSSY COHEN HENRIQUEZ meende met voldoening te kunnen terugzien op het afgeloopen jaar. De groote opbrengst echter van toen zijn oorzaak geweest, dat het bestuur de bezuinigingsplannen heeft laten varen. Het Bestuur geeft zich nog geen rekenschap van den slechten toestand. De loonstandaard is verder gedaald; de invoerrechten zijn minder; handel en scheepsvaart kwijnen en dus is de inkomstenbelasting ook minder. Toch heeft het Bestuur de cijfers van 1931 als basis genomen. Spr. waardeert, dat het Bestuur reeds in verschillende punten met den Raad is meegegaan, maar hij meent toch dat er nog verder moet bezuinigd worden. Met minder geld zou naar Spr's meening bij verschillende takken van dienst hetzelfde bereikt kunnen worden.

Thans hebben de eerste 4 maanden 2 millioen opgebracht: meegerekend de belastingen in Holland geind kunnen we rekenen op een inkomen van 7 millioen. Doch Spr. verwacht nog een verdere daling der inkomsten. Hij is voor bezuiniging en niet voor belastingverhooging. Zijns inziens bezuinigt het Bestuur niet genoeg. In de hoogste bloeitijd, de begrooting van 1930, telden de gewone uitgaven slechts 5 millioen.

In deze tijd gaat alles achteruit, behalve de salarissen van ambtenaren. Spr. weet dat hij hier een zeer teer punt aanraakt. Maar hij zou geen voorstel tot vermindering doen, wanneer de levenstandaard niet gedaald was. Volgens een prijslijst van de Firma Winkel zijn de prijzen thans gedaald tot het niveau van 1914. De huishuur is niet meer dan 50% duurder. Thans kan men rondkomen met het salaris van 50 % van 1914.

Daarom moet het Bestuur komen tot vermindering der uitgaven en geen verhooging van belastingen. Van de verhooging der verschillende belastingen, aldus toont Spr. aan is niet veel te verwachten; vooral niet van een belasting op luxe artikelen, die bijna uitsluitend verkocht worden aan toeristen.

Verder gaat Spr. nog eens in op de vreemdelingendienst en vraagt de opheffing der beperkende maatregelen, als een verblijf van 14 dagen, aanmelding aan de politie enz.

HR. ESKES neemt als uitgang van zijn rede het economisch overzicht, wat we elders in dit blad publiceeren. Dit verslag geeft een somber beeld van **den toestand**, waaraan Spr. niet veel heeft toe te voegen. Toch sprak de gemachtigde van rose wolken en een hoopvolle horizon. Spr. is niet zoo optimistisch. Zelfs de natuur, zoo zegt hij, schijnt dezen middag door zijn donkere wolken vlak voor de begrooting te hebben willen waarschuwen. Ook de Heeren Winkel en Henriquez die midden in het zakenleven staan hebben de toestand somber geschilderd.

Hoe kan dan nog het bestuur de inkomsten voor 1933 ramen op de cijfers van 1931? Alles is toch naar beneden gegaan. Daarom zal de raming der middelen aanmerkelijk moeten worden verminderd. Ook meent Spr. **de aflossing** pro memorie op de begrooting te moeten zetten en niet als vaste post. Wel is Spr. ook van plan om af te lossen, maar hij is in twijfel of het zal kunnen. In het vrij goede jaar 1931 heeft men 1 millioen moeten leenen voor nieuwe bouwwerken. Hoe zal men dan in het zooveel slechtere 1932 1 millioen aflossen.

Nu kan men misschien opwerpen wat halen al die kleine bezuinigingen uit?

Maar spr. is van meening dat het Bestuur geen gulden mag uitgeven of het moet gemotiveerd zijn en die plicht heeft men ook tegenover de belastingbetalers.

Is er dan een batig saldo, dan kan dat gebruikt worden voor de kasvoorschotten. De gemachtigde van het Bestuur heeft gezegd dat men de kasvoorschotten in 8 jaar zal aflossen. Spr. wilde echter gaarne weten, waarop dit optimisme is gegrond. Het inkomen zal men moeten baseeren aan den lagen kant.

Hij vestigt er ook de aandacht op, dat men in dezen tijd reeds blij is met rente alleen en dat het uitstel van aflossingen een gewoon verschijnsel is Prof Harthoorn heeft gezegd dat in. Ned. Indie noodzakelijk is de aflossing der gouvernementsschulden op te schorten; maar ook hier zijn de inkomsten in dalende lijn; ook hier mag men het economische leven niet te zwaar belasten ten einde schulden af te lossen.

De cijfers over 32 baren geen ongerustheid zegt de Mem. van Antwoord en de gemachtigde van het Bestuur noemt de eerste vier maanden hoopvol.

Spr. heeft nog geen beschikking over de cijfers der eerste vier maanden, zelfs nog niet over alle cijfers der eerste drie, en zou daarom wel gaarne willen dat de kwartaalcijfers zoo spoedig mogelijk gepubliceerd worden.

Spr. meent echter dat de cijfers redenen geven tot ongerustheid en noemt daarvoor de cijfers der accijns, invoerrechten, loodsgelden, en radiodienst. Alleen reeds op deze 4 posten is men in het eerste kwartaal 2 ton achter.

We hebben in 1932 nog een half millioen voor extra bouwwerken en dan nog de terugbetaling van de kasvoorschotten voor een half millioen.

Ook op ons is van toepassing, wat de Minister van Financiën in Holland zeide: men kan moeilijk te ongunstig denken over onze financieele toekomst.

Het Bestuur zegt, dat het alleen zal overgaan tot verhooging der middelen, wanneer het hoogst noodzakelijk is. Spr. had ook niet anders durven verwachten. Bij al de berekeningen, welke Spr. gemaakt heeft, is hij uitgegaan van de veronderstelling dat de uitgaven der begrooting niet worden overschreden.

In 1931 is men echter daaromtrent zeer teleurgesteld. De politie is in totaal met ruim 4 ton overschreden en deze **overschrijding** is niet bestreden uit de onvoorziene uitgaven, maar uit andere posten.

Betreffende overschrijding van de Curaçaosche Begrooting heeft de minister in de Kamer gezegd; dat het niet valt te ontkennen, dat zulk een overschrijding een onzekerheid schept in het begrootingsbeheer, welke niet wenschelijk is. De Minister, aldus Spr. drukt zich hier nog zeer euphemistisch ui.

Spr. memoreert nog eens de uitspraken van de gemachtigde van het Bestuur bij vroegere gelegenheden o.a. dat er bij het Bestuur met alle kracht gestreefd wordt om de politie te bezuinigen, maar aldus Spr. de kracht schoot te kort.

Het is natuurlijk vervelend aldus de Hr. Eskes steeds over bezuiniging te praten, maar het is nog veel vervelender te hooren, dat ruim f. 400 000 te veel wordt uitgegeven.

Spr. haalt de tekst van Faust aan; woorden zijn genoeg gewisseld thans willen we daden zien. Moge de politie die de wetten en verordeningen moet handhaven zich ook houden aan de begrootingsverordening.

Wat de **Justitie** betreft, is Spr. van meening dat er hier op Curaçao een hoogere instantie moet komen. De regeling van thans is niet bevredigend. Spr. trekt een vergelijking met Holland. Hier op Curaçao komen zeer ingewikkelde kwesties voor den kantonrechter. Spr. wil niet ontkennen, dat hier geen knappe rechters zijn, maar hij zou toch wenschen, dat ervaren leden van Nederlandsche rechtbanken hier gedetacheerd werden. Ook wenschte Spr. het recht van cassatie, en verzocht het Bestuur hier de noodige stappen te doen.

Over het **drankmisbruik** zeide de Heer Eskes dat in de Kamer eenige leden de aandacht hadden gevestigd op het drankmisbruik op Curaçao, en moreele en financieele steun hadden verzocht voor het particuliere initiatief.

Aan de gegevens van de accijnsopbrengst is het te wijten dat er de indruk gemaakt is van drankmisbruik op Curaçao, omdat men onbekend is met de omstandigheid, dat veel vrijgemaakt accijnsgoed uit de winkels wordt verkocht voor consumenten zoowel op zeeschepen als in het buitenland.

In 1928, aldus Spr. kon men een ernstig drankmisbruik waarnemen, wat vooral kwam door vele vreemdelingen, een verschijnsel wat niet vreemd is. Maar thans is de toestand geheel anders, wat Spr. aantoonde door het aantal procesverbaals wegens dronkenschap wat is teruggeloopen van 1100 op 200 in de jaren 1929—32

De prijzen van het gedistilleerd zijn thans ook veel te duur voor ernstig drankmisbruik. Daarom vondt Spr. hoewel persoonlijk voor drankbestrijding voelend thans, dat er voor het Bestuur geen aanleiding meer bestaat om de drankbestrijding ter hand te nemen of te subsidieeren.

Thans meende de Hr. LANSBERG, wegens de ernst van den toestand de voorzittersstoel te moeten verlaten om ook eenige woorden in 't midden te brengen. De leiding werd voor eenige oogenblikken gegeven in handen van den Vice-voorzitter de Hr. Ellis.

De Hr. LANSBERG is erg ongerust. Blijkbaar schroomt het Bestuur om toe te geven, dat de toestand slecht is. En dat optimisme van het Bestuur is bedenkelijk en gevaarlijk. Spr. is bang dat het Bestuur tot drastische maatregelen zal overgaan. De Raad is van meening, dat nog veel kan bezuinigd worden, zooveel, dat nieuwe heffingen niet noodig zullen zijn.

De **ambtenarensalarissen** zijn nog op het hooge peil, terwijl alles bezuinigd wordt en goedkooper. Spr. zou wenschen dat bij aanname van nieuwe ambtenaren of bij promotie de salarissen verlaagd werden.

Wat de **politie** betreft, zal een ieder moeten toegeven, dat de lasten daarvan niet te dragen zijn. Een militaire politie is hier niet noodig, werkt zelfs nadeelig, wegens het gebrek wat er in dat corps bestaat aan continuiteit en ook omdat ze de landstaal niet kennen. Niet alleen financieel, maar onder elk opzicht noemt Spr. de militaire politie mislukt. Het was een harde taal die de voorzitter hier sprak, die we de laatste jaren in den Raad niet meer gehoord hebben.

Verder wilde Spr. opkomen tegen het invoeren van **nieuwigheden** die geld kosten. Als zoodanig werd de veterinaire dienst genoemd. De Raad mag er zich niet bij neerleggen. Een tweede laboratorium vindt Spr. niet noodig. Een veearts, soit, maar daar is nu nog bijgekomen een marktmeester, een keurmeester, schrijver enz.

Spr. wil er de aandacht op vestigen, dat we voorzichtig moeten zijn met deskundigen. Millioenen zijn er op Curaçao al aan uitgegeven.

Verder sprak de Hr. Lansberg over een **mentaliteit** die er hier heerscht naar aanleiding van de gebeurtenis van 8 Juni -29. Er bestaat hier bij het bestuur een onbestemde vrees voor een onbestemd gevaar. Men gaat te veel af op geruchten en praatjes en het gevolg is een wantrouwend optreden tegenover vreemdelingen. Wij burgers zijn rustig omdat wij weten, dat het gebeurde van 8 Juni alleen te wijten is geweest aan de opheffing van de militaire macht. Spr. wees ook op de onvoorzichtige proclamatie van den Gezaghebber van Aruba als een uiting van deze mentaliteit.

MR. VAN DIJK zegt, dat het Bestuur absoluut niet de meening deelt van den Voorzitter dat de militaire politie mislukt is. In debat wil hij hierover niet treden. Wat de overschrijding der politiepost betreft, dit betreurt het Bestuur ook. f. 125 000 is er echter van teruggekomen en het verdere gedeelte der overschrijding heeft zijn oorzaak in de buitengewone omstandigheid, dat veel agenten moesten worden teruggezonden.

Wat de klachten der vreemdelingendienst betreft, wenscht Spr. concrete gevallen. Deze zijn nog steeds achterwege gebleven. Een ongelimiteerd toelaten van transitopassagiers is niet mogelijk. Wat de voorgestelde klasseverdeeling betreft, hij zal het aan het Bestuur overbrengen. Maar alle vreemdelingen zijn voor het Nederlandsch gezag hetzelfde. Wat passencontrole betreft Spr. heeft zich in andere landen daaraan nooit geërgerd, het gaf hem integendeel een idee van orde en regelmaat.

DR. HENRIQUEZ zegt, dat het laboratorium der veterinaire dienst niet naast de O. G. staat. Dit heeft de voorzitter verkeerd begrepen.

De Hr. Lansberg, houdt tegenover de procureur vol, dat de militaire po-

litie mislukt is, het bewijs daarvoor zijn de talrijke klachten die bij de Raad binnenkomen. En wat het laboratorium der veterinaire dienst betreft, is hij van meening dat dit kan worden ondergebracht in het laboratorium van O. G.

De Hr. COHEN HENRIQUEZ, geeft toe dat de vermindering van het vreemdelingenverkeer ook komt van de malaise. Maar de bepaling van een niet langer verblijf dan 14 dagen werkt nadeelig. De handelslui hebben dat genoeg gehoord. De concrete gevallen, welke de procureur vraagt zijn zoo talrijk, dat ze niet allen op te noemen zijn. Spr. noemt echter het geval van een vertegenwoordiger van een Parijsch handelshuis, die van een bootagentschap de raad kreeg, om maar niet naar Curaçao te gaan. Zelfs de gezant in Nederland is er nog bij te pas gekomen. Dat in vele andere landen van Europa en Amerika strenge passencontrole is, geeft Spr. toe, maar dat is juist de fout. Op Curaçao moet men de vreemdelingen anders behandelen.

DR. HENRIQUEZ zegt, dat de veterinaire dienst niet in het laboratorium van O. G. kan ondergebracht worden, maar bij het abbatoir moet zijn.

Mr. VAN DIJK zegt nogmaals, dat het bestuur niet de meening deelt, dat de militaire politie mislukt is. Dat er klachten over de politie zijn, dat is in in alle landen. Om de aard der zaak is de politie niet sympathiek. Wat betreft het geval van de handelsagent, de fout ligt niet bij het bestuur hier, maar bij het passagebureau. Verder wijst deze spr. erop, dat veel moeilijkheden van den kant der vreemdelingen zelf komen, door hun optreden

Op een repliek antwoordt de Hr. van Dijk zeer kort maar zich krachtig; voorkomen is beter dan genezen.

Bij de artikelsgewijze behandeling hadden de leden verschillende amendementen zoo verdeeld, dat ieder er een of twee voor zijn rekening had. Een zeer toe te juichen maatregel, daar we nu tenminste eens per jaar ook de stem, van bij andere gelegenheden steeds zwijgende leden, te hooren kregen.

We weten wel, dat het voornaamste werk van de Raad in de afdeelingen geschiedt maar dit neemt niet weg, dat het publiek toch wel eens gaarne ook in de openbare vergaderingen de stem der volksvertegenwoordigers hoort.

De uitgaven voor boekwerken enz. van de Gouvernementssecretarie, werden door de Raad met f. 1000 verminderd, evenzoo de drukkosten.

De representatiekosten der gezaghebbers vielen met 20 %. Weggenomen werd de auto van het Bovolkingsregister, hoezeer ook de Hr. Schotborgh o. i. zeer terecht, het blijven daarvan verdedigde, ten aanzien van de buitendistricten.

Of het echter geen aanbeveling zou verdienen op die auto meer controle te oefenen, is meenen we, naar wat we persoonlijk zagen, wel overwegen.

Ook de verhooging in de tegemoetkoming der vervoermiddelen der geestelijken op Aruba werd afgestemd.

De vermindering der boekwerken van de Inspecteur werd door het Bestuur overgenomen.

De voorgestelde vermindering met f. 2000 der leermiddelen der openbare school werd teruggenomen, omdat deze gelden toch weer terug zullen vloeien in de kas daar het Bestuur van plan is de leermiddelen der hoogste klassen door de leerlingen zelf zal te laten betalen, mits ook het bijzonder onderwijs daarin zal toestemmen.

Nadat de Hr. SCHROEDER uiteengezet had waarom de vergrooting der meisjesschool op Pietermaai en der Vincentiusschool noodig waren, kregen we een zeer interessant debat naar aanleiding van de post van f. 400 voor vervoer der Zusters van Philipsburg naar Simpsonsbaai op St. Martin.

De Hr. Senior had een amendement om deze post te schrappen, doch nam ter verdediging van den Hr. Schroeder dit amendement weer terug.

De Hr. ESKES diende toen dit amendement weer in. Spr. wilde voor niemand onderdoen in waardeering voor het werk der Missie. Maar hij weigerde een verband te zien tusschen een weigering der zusters om op Simpsonsbaai langer school te geven en de f 400. Spr. vond de argumentatie van het Bestuur weinig eervol voor de Missie die jarenlang honderd duizenden heeft over gehad voor het onderwijs en toen er geen of weinig subsidie was, het onderwijs ook niet geweigerd heeft, het nu zou weigeren, wanneer ze niet die f 400 kreeg. De Missie is die argumentie niet waardig. De gelijkstelling is geen gunst maar een recht.

De woorden van art 180 van het regeeringsreglement dat de overheid moet zorgen voor onderwijs *„zooveel de middelen gedoogen"* slaat op openbaar en bijzonder onderwijs. Eerst wordt er een bedrag uitgetrokken voor het onderwijs „zooveel de middelen gedoogen" en dan wordt dit bedrag verdeeld op voet van gelijkheid onder het bijzonder en openbaar onderwijs. Spr. is hier in gezelschap van Prof. Anema, die deze interpretatie verdedigd heeft tegenover Min. Koningsberger in de vergadering van de Eerste Kamer van 22 Juni 1927.

Spr. zegt dit niet omdat hij voorzitter is van een School van Bijzonder Onderwijs. Maar hij zelf is uit het bijzonder onderwijs gekomen, en is jaren daaraan verbonden geweest.

En ook hier op Curaçao ziet hij, dat de gelijksstelling nog niet is doorgevoerd. Spr. wil weten, of de Missie gezegd heeft f. 400 of anders staak ik het onderwijs.

De Hr. SCHROEDER antwoordde, dat dit niet zoo was. Maar dat de Missie het voornemen te kennen gegeven had om Simpsonsbaai op te geven en dat dit bedrag door het Bestuur toen was toegezegd, om de zusters gelegenheid te geven te wonen in Philipsburg.

De Hr. ESKES zeide dat het hem een groot genoegen was te hooren, dat de Missie dus die voorwaarde niet gesteld heeft.

Naar zijn meening is het ook in het belang van de missie, dat de kwestie van de gelijkstelling zuiver gesteld wordt en niet vertroebeld wordt door dergelijke kleine gunsten. Is er geld, waarom dan niet voortgeschreden op den weg der gelijkstelling? Het einddoel is nog niet bereikt.

Spr. handhaaft dus zijn amendement.

Mr. ELLIS, voorstander van het Bijzonder Onderwijs, meent dat thans de toestand niet van dien aard is, om te zeggen, alles of niets. Aan het heen en weer trekken van Philipsburg naar Simpsonsbaai waren onaangenaamheden verbonden, die verdeeld zijn.

De Zusters namen het ongerief, het Gouvernement de onkosten.

De Hr. ESKES blijft bij zijn amendement. Hij wenscht niet onder te doen in goedhartigheid voor den Hr. Ellis. Maar goedhartigheid betrachten is niet de taak van de Raad. Spr. blijft bij zijn principieel standpunt.

In stemming gebracht werdt het amendement Eskes aangenomen. Tegen stemden de Heeren Senior, Maduro, de Lannoy, Ellis en Arends.

De kosten de leergangen werden met f. 2000 verminderd, terwijl de bevreemding werd uitgesproken, dat de cursus voor Govcernementsambtenaren gratis was.

De verschillende subsidies waren door het Bestuur reeds verminderd met 20%, behalve het ambachtsonderwijs. Op voorstel van den Hr. Arends, wat ook door het Bestuur werd overgenomen, krijgt de C.B.L.O. ook f. 1000.

Door het Bestuur waren de uitgaven voor politie op aandrang van den Raad met ruim 57 000 verminderd. De Hr. VAN DIJK gaf er eenige inlichtingen bij, Hierdoor trok den Hr. VAN DER LINDE SCHOTBORGH zijn amendement in, wat echter aanstonds door den Hr. ESKES werd overgenomen.

„Woorden genoeg gewisseld" zeide de Hr. Eskes weer, en wij dachten ook zoo, maar in een anderen zin, want we waren al ver over het middernachtelijk uur.

Een deskundige had de Hr. Eskes gezegd, dat men voor 6 ton aan salarissen alleen een goed corps kon hebben. Spr. weet ook dat het departement van Kolonien het Bestuur voor moeilijkheden gesteld heeft, maar die zijn er om op te lossen. Het werk der politie is thans verlicht, de lastige vreemdelingen zijn weg, Curaçao is het rustige eiland.

De Hr. HENRIQUEZ had becijferd dat op de begrooting 1929 voor de politie was uitgetrokken 661.000. Thans zijn er bijna dubbel zooveel agenten en ze kost nu maar 100.000 meer. Daarom kan hij niet het verwijt doen, dat de politie zoo bijzonder kostbaar is, en zal dus stemmen tegen het amendement.

Mr. VAN DIJK brengt namens het Bestuur dank aan de Hr. Henriquez voor zijn woorden van waardeering. Een ongelimiteerde wegzending zegt hij tot den Hr. Eskes is onmogelijk. Bovendien zegt de Hr. E. zelf dat hij niet weet, hoeveel er weg moeten en van den anderen kant heeft hij inlichtingen van deskundige zijde.

De landstelefoon werd verminderd met 15 000. De uitgaven voor het ijkwezen geheel afgevoerd. De watervoorziening met 25 000 verminderd waarbij door de Heeren Henriquez en Eskes ernstige woorden gezegd werden en voorgerekend, dat wanneer het zoo doorgaat deze dienst zal sluiten met een tekort van 4 ton.

De uitgaven voor dammen post duurtebijslagen werd geschrapt, terwijl de raad een post pro memorie voor huwelijks- en kindertoeslagen opbracht, en verzocht deze toeslagen in een verordening ter goedkeuring aan den raad voor te leggen.

De overtochts- en verplaatsingskosten werden met 20 % verminderd. De stoomverbinding met de Bovenwinden werd geheel geschrapt, met dien verstande dat het Bestuur dit de Raad eerst wil zien hoe deze loopt. In het gunstige geval zal later suppletoir de gelden toegestaan worden.

De aflossing wil de Hr. Winkel als memoriepost plaatsen, maar de Hr. Henriquez is er tegen, deze wilde evenals het Bestuur een millioen voor aflossing op de begrooting plaatsen. Het voorstel Winkel werd aangenomen.

Van openbare „werken worden de dienstautos der technische ambtenaren afgevoerd en Dr. Sardeman kreeg slechts f.1200 ter beschikking voor een employe,

Het totaal cijfer waarmede de Raad de begrooting deed zakken bedroeg ongeveer een millioen 400 duizend, waaronder 1 millioen voor aflossing.

De klok had reeds drie uren na middernacht geslagen toen de voorzitter de vergadering sloot.

Economisch overzicht over het jaar 1931.

Aan dit aan den Raad gezonden overzicht ontleenen wij:

Het jaar 1931 vertoonde in meer dan een opzicht een achteruitgang bij het vorige jaar vergeleken.

De winkelhandel werd slapper dan het jaar te voren.

Algemeen werd in den handelsstand geklaagd over weinig en dan nog weinig winstgevend vertier. De beste zaken werden nog gedaan met de touristen, die in het winterseisoen Curaçao bezoeken. Verkoopen aan vroegere klanten van Noordelijk Zuid Amerika is onder den invloed van de gedaalde valuten aldaar niet meer doenlijk, wijl de prijzen daar veelal voordeeliger zijn dan hier.

Toch is het nuttig er nadruk op te leggen, dat de veranderde toestand voor Curaçao niet alleen het gevolg is van de wereld-depressie, doch dat voor een zeer belangrijk deel wijziging in den welstand van Curaçao is gekomen, doordat de Petroleum maatschappijen van den toestand van uitbouw overgingen in dien van zuivere exploitatie. Hoe ook de conjunctuur overigens in de omliggende landen of in de wereld in het algemeen ware geweest, Curacao zou zich toch niet zonder schokken hebben kunnen aanpassen aan de juistgenoemde omvangrijke en diepgaande verandering.

Niettemin is het in circulatie gebrachte arbeidsloon in zooverre voldoende, dat dit gewest daardoor voor werkelijke armoede wordt gespaard.

Bevolking. Deze bedroeg op het eiland Curacao op den laatsten December a. p. 21.263 mannen en 23.955 vrouwen; op Aruba 4.918 mannen en 6.502 vrouwen; op Bonaire 2.631 mannen en 3.176 vrouwen; op St. Martin 978 mannen en 1.362 vrouwen; op St. Eustatius 416 mannen en 591 vrouwen en op Saba 598 mannen en 931 vrouwen.

Ook in 1931 verlieten vele vreemdelingen het land, omdat werkgelegenheid en verdiensten gaandeweg verminderden.

Scheepvaart. Deze vertoonde ook verminderde levendigheid op de Benedenwinden. Van de Bovenwinden worden geen cijfers gegeven, omdat de daarvoor benoodigde cijfers niet voorhanden zijn.

Hierna moge volgen een staatje, dat tevens een vergelijking met de cijfers over 1930 mogelijk maakt:

Scheepvaart.

	Aantal	M3 netto
CURAÇAO. 1930.		
Binnengekomen stoomschepen	5473	30.236.045
Binnengekomen zeilschepen	1762	211.925
1931.		
	4646	27.623.362
	1289	113.814
ARUBA. 1930		
Binnengekomen stoomschepen	3720	19.268.611
Binnengekomen zeilschepen	683	104.783
1931		
	3433	17.901.984
	558	51.135
BONAIRE. 1930		
Binnengekomen stoomschepen	6	12.229
Binnengekomen zeilschepen	523	46.843
1931		
	15	27.710
	474	38.603

De vloot van de Curacaosche Scheepvaart maatschappij werd op sterkte gehouden gedurende geheel 1931, zoodat het verkeer met tankschepen tusschen Curacao en Maracaibo dezelfde verhouding inneemt in bovenstaanden staat als het jaar te voren.

Invoer. De hieronder gegeven cijfers zijn vermeld voor zoover thans bekend. Het is mogelijk dat het cijfer zal moeten herzien, doch tot belangrijke bedragen.

CURAÇAO.

Totale waarde in 1930... f 252 163 791
„ „ „ 1931... 113 273 746

Hiervan aan olieproducten
1930... f. 232 469 487
1931... f. 101 988 558

ARUBA.

Totale waarde in 1930.. f. 148 685 519
„ „ „ 1931... f. 133 383 004

Hiervan aan olieproducten
1930.... f. 137 847 252
1931.... f. 125 292 561

BONAIRE.

Totale waarde in 1930..... f 595 290
„ „ „ 1931..... f 425 876

Doorvoer. Deze handelsbeweging, eerlijds voor de haven van Willemstad van veel belang, als middel om geld in het land te brengen, is, sedert de doorvoer hoofzakelijk geschiedt zonder overlading, in beteekenis zeer verminderd.

CURAÇAO.

Totaal gewicht in 1930 K.G. 338 188 538
„ „ „ 1931 „ 192 624 838

ARUBA.

Totaal gewicht in 1930 K.G. 123 446
„ „ „ 1931 K.G. 2 671 325
Olie (petrolem) 1931 K.G. 2 644 699

BONAIRE.

Totaal gewicht in 1930 K.G. 3 313
„ „ „ 1931 K.G. 1 400

Uitvoer. Deze vertoonde achteruitgang, wat de waarden van eenige uitvoerproducten betreft. In het oog moet evenwel gehouden worden, dat de waarde van petroleum is gedaald, zoodat in verhouding grooter hoeveelheden zijn uitgevoerd. Waarde zoowel als hoeveelheid van de Curaçaosche phosporzure kalk bleven zich handhaven in 1931.

CURAÇAO.

Totale waarde in 1930 f 223 384 021
„ „ „ 1931 163 896 282
Hiervan aan olieproducten 1930 f 221 227 459
1931 162 242 402

ARUBA.

Totale waarde in 1930 f 193 492 275
„ „ „ 1931 178 931 590
Hiervan aan olieproducten
1930 f. 192 853 844
1938 f. 178 298 434

BONAIRE.

Totale waarde in 1930 f. 148 320
„ „ 1931 411 966

Accijnzen. Van dit middel worden om dezelfde reden als verleden jaar geen cijfers gegeven. Die cijfers zouden allicht den verkeerden indruk bevestigen, dat Willemstad of wel Curacao een hoog consumptie-cijfer voor alcoholgebruik heeft. Deze indruk kan slechts behouden worden, wanneer men onbekend is met de omstandigheid, dat veel vrijgemaakt accijnsgoed uit de winkels wordt verkocht voor consumenten zoowel op zeeschepen als in het buitenland.

Landbouw. Door de droogte die zich in de eerste helft van 1931 voortzette, en den lagen waterstand, die daarvan het gevolg was (vele putten waren geheel droog), werden vele boomgaarden vernield of sterk verkleind. Met name oranjerieën en kokospalmen hadden veel te lijden.

De regens, in de tweede helft van 1931 gevallen; maakten het mogelijk mais, boonen en pinda's te planten op eenigszins groote schaal, de oppervlakte van het bebouwbaar land in aanmerking nemend.

Van Gouvernementswege tracht men de bevolking te brengen tot intensiever bewerking van de moestuinen in de naaste omgeving van de stad. Daartoe zijn gronden aan Chineezen uitgegeven bij en naast tuintjes van inlanders, die datzelfde bedrijf uitoefenen.

Verder zal door Britsch-Indiërs uit Suriname grond in bewerking worden genomen. Gehoopt wordt, de bevolking een eenigszins betere bewerking van den grond en eene doelmatige wijze van planten bij te brengen.

Op St. Eustatius zijn onder leiding van eene bedrijfsvereeniging, de kleine landbouw en de tuinbouw krachtig ter hand genomen. Ook op St. Martin wordt in die richting gewerkt.

Arbeid. Het aantal arbeiders bij de phosphaat-ontginning werd een weinig verminderd met het oog op den te verwachten minderen uitvoer van het product.

Veeverbetering. Op de Bovenwinden, waar de mogelijkheden, om gedurende het geheele jaar over veevoeder te beschikken, beter zijn dan op de Benedenwinden, is door het Gouvernement een begin gemaakt met het invoeren van Yorkshire stieren teneinde de veestapel aldaar te verbeteren in de richting van vleeschproductie. Met de verbetering van het vee zal tegelijk de mogelijkheid van het verkrijgen van een uitvoerproduct naar Curacao naderbij worden gebracht.

Nijverheid. De hoeveelheid ruwe olie, door de rafinaderijen op Curacao en op Aruba verwerkt, kan veilig gesteld worden op om en bij de ingevoerde hoeveelheid.

De verwerking van aloëhars werd gedrukt door de lage prijzen van het product op de Amerikaansche markt waar vrijwel de geheele verwerkte hoeveelheid heen gaat. Zij bedroeg 367 019 K.G.

De strooihoedenvlechtnijverheid werd door velen, die zonder werk waren of wier kostwinners zonder verdiensten kwamen te staan, weder opgenomen; de uitgevoerde hoeveelheid is vrijwel de gefabriceerde, daar van een eenigszins grooten voorraad niet kan worden gesproken. De uitvoer bedroeg 43 072 dozijn hoeden.

De ijsfabricatie nam toe en bedroeg 5 887 000 K.G., waarvan 643 000 K.G. werd uitgevoerd.

Circulatie. Het bankbiljetten kapitaal van de Curaçaosche Bank, dat 1 Januari 1931 f 5 424 955,— bedroeg, ging behalve in de maanden Januari, Maart, Juli en December gestadig terug; in het laatste kwartaal slonk het tot beneden f 5 000 000,—. Het bedroeg einde December f 4 993 324,—.

De vermindering van het aantal motorvervoermiddelen wijst er ook op, dat de hoeveelheid werk, dat met dergelijke vervoermiddelen, vooral autotrucks, gedaan werd, sterk naar beneden is gegaan. Thans rijden nog een 1000tal rij- en lastwagens.

Alle bouwwerk staat vrijwel st[...] Deze toestand zal er toe kunnen le[...] den, dat de in de periode van hoo[...] conjunctuur abnormaal gestegen lo[...] nen wederom op een natuurlijk p[...] komen te staan, zoodat aan de g[...] bouwen een normaal onderhoud t[...] deel kan vallen. Zijn de loonen hoog, dan zal verwaarloozing van o[...] roerende goederen intreden, hetgee[...] tot groot kapitaal-verlies kan leiden.